Stuk **1188** (2001-2002) – Nr. 1

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 2001-2002

3 mei 2002

VOORSTEL VAN DECREET

– van de heren Gilbert Van Baelen, Cis Schepens, Dany Vandenbossche, Dirk Holemans en Dirk De Cock –

houdende wijziging van het decreet van 28 april 1993 houdende regeling, voor het Vlaamse Gewest, van het administratief toezicht op de gemeenten

TOELICHTING

DAMES EN HEREN,

I. Algemene situering en doelstellingen van het voorstel van decreet

Door artikel 7 van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen heeft het Vlaamse Gewest de bevoegdheid gekregen om het gewone administratief toezicht te regelen op de gemeenten van het Vlaamse Gewest, behalve voor de gemeenten, opgesomd in artikel 7 van de wetten op het gebruik van talen in bestuurszaken, gecoördineerd op 18 juli 1966 (de zogenaamde "Randgemeenten'" en de gemeente Voeren, waarvoor de federale wetgever bevoegd bleef).

Het administratief toezicht op de gemeenten van het Vlaamse Gewest is geregeld bij het decreet van 28 april 1993. Dat decreet was, in vergelijking met de wijze waarop het administratief toezicht op de besluiten van de gemeenteoverheden voorheen was geregeld, een belangrijke vernieuwing. Het decreet van 28 april 1993 hield ook een aanzienlijke vereenvoudiging in van de regelgeving en de procedures. Enkel nog de besluiten van de gemeenteoverheden die betrekking hadden op een beperkt aantal aangelegenheden met doorslaggevende financiële en juridische gevolgen voor het provinciale bestuur, werden nog aan het bijzondere goedkeuringstoezicht onderworpen : de begrotingen van de gemeenten, die met het oog op de sanering van hun financiën, leningen sluiten waaraan de gewestwaarborg wordt verleend, de rekeningen, de formaties van het personeel en de schuldherschikkingen. De andere besluiten van de gemeenteoverheden vallen onder het algemene toezicht.

Het algemene toezicht is de lichtste vorm van administratief toezicht. Het betreft een facultatief toezicht dat in de praktijk in hoofdzaak wordt uitgeoefend na onderzoek van eventuele ernstige klachten, ingediend door raadsleden of burgers. De besluiten die ressorteren onder het algemene toezicht zijn onmiddellijk uitvoerbaar, maar kunnen geschorst of vernietigd worden binnen de termijn, bepaald in het decreet.

De termijnen waarbinnen de toezichthoudende overheid kan optreden, zijn door het decreet van 28 april 1993 beperkt en niet verlengbaar, zodat snel rechtszekerheid ontstaat over de besluiten, genomen op gemeentelijk niveau. De toezichtregeling was een versterking van de eigen bestuursverantwoordelijkheid van de gemeenten.

Met dit voorstel van decreet tot wijziging van het decreet van 28 april 1993 willen we, ter uitvoering van het regeerakkoord van 13 juli 1999, het administratief toezicht op de gemeenten nog verder vereenvoudigen. Daarnaast is het nodig het decreet van 28 april 1993 aan te passen ten gevolge van het van kracht worden van enerzijds de bijzondere wet van 13 juli 2001 houdende overdracht van diverse bevoegdheden aan de gewesten en de gemeenschappen, en anderzijds de wet van 7 december 1998 tot organisatie van een geïntegreerde politiedienst, gestructureerd op twee niveaus.

Daartoe stellen we voor om een zestal wijzigingen aan te brengen in het decreet van 28 april 1993.

1. Inpassen van de Randgemeenten en de gemeente Voeren in het decreet van 28 april 1993

Ter uitvoering van de bijzondere wet van 13 juli 2001 worden de gewesten met ingang van 1 januari 2002 bevoegd voor de organisatie van het administratief toezicht op de Randgemeenten en op de gemeente Voeren, zij het met een aantal belangrijke beperkingen. Die komen erop neer dat de Vlaamse decreetgever bij de organisatie van dat toezicht niet mag raken aan de toezichtregelingen op die gemeenten, die in de Nieuwe Gemeentewet zijn ingeschreven door de zogenaamde "pacificatiewet", noch aan enkele andere federale bepalingen, opgenomen in een reeks andere artikelen van de Nieuwe Gemeentewet. Die artikelen zijn in artikel 7 van deze bijzondere wet expliciet opgesomd.

Het decreet van 28 april 1993 is momenteel niet van toepassing op de Randgemeenten en de gemeente Voeren. We willen een zo gelijk mogelijke behandeling van alle gemeenten in het Vlaamse Gewest. Daarom is het nodig het toepassingsgebied van het decreet van 28 april 1993 tot die gemeenten uit te breiden, weliswaar rekening houdend met de uitzonderingsregels, bepaald in de bijzondere wet van 13 juli 2001.

2. Aanpassen van het decreet van 28 april 1993 aan de gevolgen van de Politiewet

De wet van 7 december 1998 tot organisatie van een geïntegreerde politiedienst, gestructureerd op twee niveaus, verder Politiewet te noemen, hervormt de gemeentepolitie door een integratie met de andere politiediensten tot een nieuwe 'lokale politie'. De wet draagt het beheer ervan, voor de

gemeenten die ingedeeld zijn in meergemeentezones, op aan de organen (politieraad, politiecollege en voorzitter) van die nieuwe instellingen met een eigen rechtspersoonlijkheid en organiseert bovendien een specifiek toezicht op de beslissingen inzake deze politie.

Het decreet van 28 april 1993 bevat geen toezichtregeling voor meergemeentezones, hoewel de gewesten bevoegd zijn voor de uitoefening van het gewone toezicht op die zones. Het is bijgevolg nodig het decreet aan die nieuwe structuren aan te passen en daarbij rekening te houden met de gevolgen van het specifieke toezicht, georganiseerd op federaal niveau.

3. Vervangen van het goedkeuringstoezicht op de personeelsformaties door het algemene toezicht

In aansluiting op het regeerakkoord, willen we de bijzondere goedkeuringsprocedure op de besluiten van de gemeenten inzake de formaties van het personeel, opgenomen in het decreet van 28 april 1993, vervangen door het algemene toezicht. In overeenstemming met de wijzigingen die voorgesteld worden voor de toezichtregeling op de provincies, willen we in het decreet zelf de omstandigheden aangeven waarin de toezichthoudende overheid haar toezichtbevoegdheid daadwerkelijk uitoefent. Zij houden verband met de aanzienlijke weerslag van de personeelsuitgaven op de gemeentelijke financiën. Daarom bepaalt het decreet dat de toezichthoudende overheid optreedt bij gebrek aan een afdoend personeelsbehoeftenplan, aan een motivering van de haalbaarheid van het inzetten van het personeel binnen de beschikbare financiële ruimte waarover de gemeente beschikt en bij gebrek aan het respect voor de gesloten sectorale akkoorden inzake het gemeentepersoneel.

De formatie van de statutaire betrekkingen alleen geeft een zeer onvolkomen totaalbeeld van de werkelijke personeelsformatie en de ermee samenhangende weerslag op de gemeentebegrotingen. Een groot aantal functies wordt contractueel ingevuld. Daarom wordt in het voorstel bepaald dat het inzetten van contractueel personeel onder dezelfde toezichtregeling valt.

4. Vervangen van het goedkeuringstoezicht op schuldherschikkingen door het algemene toezicht

In de vierde plaats worden ook de schuldherschikkingen enkel nog aan het algemene toezicht onderworpen. De beslissingen die de gemeenteraden terzake nemen, moeten nog wel aan de Vlaamse regering bezorgd worden, omdat ze vaak een fundamentele weerslag hebben op de toekomstige ontwikkeling van de gemeentefinanciën.

5. Vereenvoudigen van de toezichtprocedure op de gemeentebedrijven en de autonome gemeentebedrijven

We willen ter gelegenheid van de voorgestelde decreetswijziging ook de toezichtregeling op de gemeentebedrijven en de autonome gemeentebedrijven verder vereenvoudigen.

We gaan daarbij uit van het standpunt dat het goedkeuringstoezicht beperkt kan worden tot de belangrijkste besluiten : besluiten over de oprichting van autonome gemeentebedrijven, de vaststelling en de wijziging van de statuten van de autonome bedrijven en de vaststelling van de jaarrekeningen van de gewone gemeentebedrijven.

De oprichting van gemeentebedrijven zonder eigen rechtspersoonlijkheid en de beslissingen van de raden van bestuur van de autonome gemeentebedrijven vallen uitsluitend onder het algemene toezicht.

6. Invoeren van een procedure die de indieners van een klacht op de hoogte houdt van de behandeling van hun klacht

Op dit ogenblik bevat het decreet van 28 april 1993 geen procedure waardoor de indieners van een klacht tegen een besluit van een gemeenteoverheid op de hoogte worden gehouden van de behandeling van hun klacht. Er is weliswaar omzendbrief BA-1999/10 van 10 november 1999 betreffende de behandeling van vragen, klachten en bezwaren, waarin een aantal behandelingstermijnen opgenomen zijn, maar die zijn niet afdwingbaar.

Daarom stellen we voor dat een vergelijkbare procedure als die van de omzendbrief in het decreet

zelf wordt opgenomen en dat de termijnen expliciet vermeld worden.

II. Toelichting bij de specifieke wijzigingen

A. Organisatie van het toezicht van het Vlaamse Gewest op de Randgemeenten en de gemeente Voeren

1. Achtergrond

De organisatie van het administratief toezicht van het Vlaamse Gewest op de Randgemeenten, opgesomd in artikel 7 van de wetten op het gebruik van talen in bestuurszaken, gecoördineerd op 18 juli 1966 en op de gemeente Voeren, past in de uitvoering van de bijzondere wet van 13 juli 2001 houdende overdracht van diverse bevoegdheden aan de gewesten en de gemeenschappen.

Bij de staatshervormingen van 1980 en 1988 werd de organisatie van het administratief toezicht op de Randgemeenten en op de gemeente Voeren, in tegenstelling tot de overige gemeenten, niet overgedragen aan het Vlaamse Gewest. De federale overheid bleef hiervoor bevoegd. Als gevolg daarvan organiseerde de federale wetgever het administratief toezicht op deze Randgemeenten en op Voeren in de Nieuwe Gemeentewet. Zij paste er onder meer de bepalingen in, opgenomen in de wet van 9 augustus 1988 tot wijziging van de gemeentewet, de gemeentekieswet, de organieke wet betreffende de openbare centra voor maatschappelijk welzijn, de provinciewet (...) (kortweg : de 'pacificatiewet'), zoals de regeling in verband met het tussenbeide komen van het college van Gouverneurs, alsmede een aantal bijzondere procedures, voornamelijk met betrekking tot de gemeente Voeren.

De staatshervorming van 1993 wijzigde de optie om de organisatie van het administratief toezicht op de Randgemeenten en op de gemeente Voeren onder de federale bevoegdheid te houden, niet.

Op 3 maart 1999 keurde het Vlaams Parlement een "resolutie betreffende een aantal specifieke aandachtspunten voor de volgende staatshervorming" goed. Op basis van de visie dat het territorialiteitsbeginsel en het principe van de niet-inmenging ten volle gerealiseerd en gegarandeerd moeten worden, werd daarin gesteld dat de Vlaamse overheid logischerwijze ook bevoegd moet zijn voor de organisatie van het administratief toezicht in de Randgemeenten en Voeren.

In haar regeerakkoord van 13 juli 1999 stelde de Vlaamse regering dat zij in het bijzonder zou streven naar een aanpassing van de bevoegdheidsverdeling tussen het federale en het Vlaamse niveau.

Ter uitvoering van de zogenaamde Lambermontakkoorden werd op 13 juli 2001 de bijzondere wet houdende overdracht van diverse bevoegdheden aan de gewesten en de gemeenschappen aangenomen, waardoor het Vlaamse Gewest met ingang van 1 januari 2002 bevoegd wordt voor de organisatie van het administratief toezicht op de gemeenten van het Vlaamse Gewest met inbegrip van de Randgemeenten en de gemeente Voeren.

De bijzondere wet bevat terzake wel een aantal belangrijke beperkingen. Zij komen erop neer dat de Vlaamse decreetgever niet mag raken aan de bepalingen die met betrekking tot die gemeenten in de Nieuwe Gemeentewet zijn ingeschreven door de "pacificatiewet", noch aan enkele andere regelingen die voorkomen in een reeks andere artikelen van de Nieuwe Gemeentewet die in artikel 7 van deze bijzondere wet expliciet worden opgesomd.

Het decreet van 28 april 1993 is momenteel niet van toepassing op de Randgemeenten en op de gemeente Voeren. We willen daarom die gemeenten in dit decreet inpassen, rekening houdend met de beperkingen die in de bijzondere wet zijn opgenomen.

2. Regeling van het toezicht op de Randgemeenten en de gemeente Voeren

Met dit voorstel van decreet wordt artikel 2 van het decreet van 28 april 1993, dat het toepassingsgebied van het decreet bepaalt, aangepast in die zin dat het decreet nu principieel van toepassing wordt op alle gemeenten van het Vlaamse Gewest. Vanzelfsprekend bepaalt het decreet dat de toezichtregelingen die opgenomen zijn in de Nieuwe Gemeentewet en die, ingevolge artikel 7 van de bijzondere wet van 13 juli 2001, niet zijn overgedragen aan het Vlaamse Gewest, op de Randgemeenten en op de gemeente Voeren van toepassing blijven.

Hiermee wordt ook duidelijk gemaakt dat het decreet van 28 april 1993, behalve waar de bijzondere wetgever zelf een afwijkende toezichtregeling van toepassing heeft verklaard, op gelijke wijze zal gelden voor alle gemeenten die op het grondgebied van het Vlaamse Gewest gelegen zijn. Daardoor voldoet het Vlaamse Gewest meteen ook aan artikel 7bis en 16bis van de bijzondere wet van 13 juli 2001, die de decreetgever verplichten het admini-

stratief toezicht op alle gemeenten van zijn grondgebied op identieke wijze te regelen en hem verbieden afbreuk te doen aan de bestaande garanties die de Franstaligen hebben in de Randgemeenten, de taalgrensgemeenten en de gemeente Voeren. Het decreet van 28 april 1993 bevat nergens een afwijkende toezichtregeling voor de Randgemeenten of voor de gemeente Voeren.

Concreet betekent de ontworpen wijziging van artikel 2 van het decreet van 28 april 1993 dat de beslissingen van de Randgemeenten en van de gemeente Voeren onder dezelfde toezichtregels vallen als de regels die van toepassing zijn op de beslissingen van alle andere Vlaamse gemeenten, behalve waar de bepalingen uit de Nieuwe Gemeentewet, vermeld in de bijzondere wet, van toepassing blijven.

Uiteindelijk zal de aanpassing van het decreet van 28 april 1993 voor de Randgemeenten de belangrijkste gevolgen hebben. De regelingen waaraan de Vlaamse decreetgever niet mag raken, hebben voornamelijk betrekking op de gemeente Voeren.

De federale toezichtregelen op de Randgemeenten die nog in de Nieuwe Gemeentewet werden bepaald, maar waarvoor vanaf 1 januari 2002 het Vlaamse Gewest bevoegd is, worden in fine van dit voorstel van decreet opgeheven.

B. Aanpassing van het decreet ten gevolge van de wet van 7 december 1998 tot organisatie van een geïntegreerde politiedienst, gestructureerd op twee niveaus

1. Situering van het administratief toezicht in het organisatieconcept van de lokale politie

De belangrijkste gevolgen van de wet van 7 december 1998 tot organisatie van een geïntegreerde politiedienst, gestructureerd op twee niveaus, voor het administratief toezicht doen zich voor op twee gebieden.

Enerzijds worden naast de gemeenten nieuwe rechtspersonen ingesteld in de vorm van meergemeentezones, die beslissingsbevoegdheid hebben over de nieuwe lokale politie. Anderzijds loopt het federaal georganiseerde specifieke toezicht samen met het gewone toezicht dat de gewesten uitoefenen op de beslissingen van de gemeenten (die eengemeentezone zijn) en van de meergemeentezones inzake de lokale politie.

De oprichting van meergemeentezones is het gevolg van de keuze van de federale politiewetgever om de lokale politie niet meer op gemeentelijk, maar op zonaal niveau te organiseren : sommige zones blijven wel tot één gemeente beperkt (eengemeentezones), maar andere zones worden gevormd door meer gemeenten samen (meergemeentezones).

Daarnaast besliste de federale wetgever aan deze organisatiestructuur ook de beheersstructuur te koppelen. Zo blijven in de eengemeentezones de gewone gemeenteorganen (gemeenteraad, college van burgemeester en schepenen, en burgemeester) verder bevoegd om de beslissingen te nemen over de lokale politie van hun zone. Het gaat om beslissingen over de personeelsformaties, de politiebegroting, de rekeningen, de leningen, het patrimoniumbeheer, de overheidsopdrachten en dergelijke meer.

In de meergemeentezones daarentegen worden die bevoegdheden aan de, in die zones ingedeelde, gemeenten onttrokken en worden ze aan de nieuwe organen van deze instellingen toegewezen : de politieraad, het politiecollege en de voorzitter.

2. Organisatie van een federaal specifiek toezicht op de lokale politie

De Politiewet kent aan de zones, in het kader van het beheer van de lokale politie, de verantwoordelijkheid toe voor het garanderen van de basispolitiezorg. Dat betekent dat de zones moeten voldoen aan de bepalingen van de Politiewet en zijn uitvoeringsbesluiten, en aan de minimumnormen die door de Koning vastgesteld worden, zoals de minimumnormen inzake de begroting, de formaties, de uitrusting en de werking. De federale Politiewet organiseert een specifiek toezicht op de beslissingen van de zones. Dat toezicht is bedoeld om de conformiteit van de beslissingen met die voorschriften te controleren.

Het specifieke toezicht is een toezicht dat, ingevolge artikel 7 van de bijzondere wet van 13 juli 2001, ingesteld kan worden door de overheid die de bevoegdheid over de betrokken materie heeft. Bij toepassing van deze bepaling beschikt de federale wetgever over de bevoegdheid om in de Politiewet een specifiek toezicht te organiseren. Dit is geregeld in Titel II, hoofdstuk V, van de Politiewet.

De politiewetgever is er bijgevolg van uitgegaan dat politie en het politiebeheer niet langer een aangelegenheid van louter gemeentelijk belang is die autonoom door de gemeenten kan worden behar-

tigd. Krachtens de Politiewet worden, met het verdwijnen van de gemeentepolitie, trouwens ook de regelingen in de Nieuwe Gemeentewet inzake de gemeentepolitie opgeheven (artikel 248 van de Politiewet).

Binnen het specifieke toezicht heeft de Politiewet de zonebesluiten met een belangrijke impact, zoals de besluiten betreffende de politieformaties, de politiebegrotingen en de rekeningen, onderworpen aan de goedkeuring van de federale toezichthoudende overheid, uit te oefenen door de gouverneur als commissaris van de federale regering. Op andere besluiten is het algemene toezicht van toepassing (schorsing en vernietiging).

3. Enkele juridische vragen bij de organisatie van het gewestelijke toezicht op de lokale politie

3.1. Gevolgen van het specifieke toezicht op de lokale politie voor de organisatie van het gewestelijke toezicht

Als principe geldt dat het gewestelijke toezicht slechts van toepassing is op gemeentebesluiten 'in zover op die besluiten geen specifiek toezicht is georganiseerd'.

Met het instellen van een specifiek toezicht wil de federale wetgever de zonebesluiten toetsen op de naleving van de louter politionele voorschriften. In die zin stelt de Politiewet dan ook dat de federale toezichthoudende overheid de goedkeuring enkel kan weigeren en de beslissingen enkel kan schorsen en vernietigen "*omwille van de schending van de bepalingen vervat in of genomen krachtens de wet van 7 december 1998 tot organisatie van een geïntegreerde politiedienst, gestructureerd op twee niveaus*".

Die beperking van het federale specifieke toezicht tot de controle op de naleving van wat bepaald is in de Politiewet en zijn uitvoeringsbesluiten, heeft dan ook tot gevolg dat de zonebesluiten voor het overige blijven ressorteren onder het gewestelijke toezicht. Dat betekent dat de gewesten bevoegd zijn die besluiten te toetsen op de naleving van alle andere wetten dan de Politiewet, zoals de taalwetgeving, de wet op de motiveringsplicht, de wetgeving betreffende de overheidsopdrachten, alsook op hun conformiteit met het algemeen belang.

Dit voorstel van decreet last een bepaling in waardoor de (ingeperkte) draagwijdte van het gewestelijke toezicht duidelijk omschreven kan worden binnen de uitoefening van het dubbele toezicht op de besluiten inzake de lokale politie.

3.2. Eengemeentezones en gewestelijk toezicht

Krachtens de Politiewet worden in de eengemeentezones de beslissingen inzake de lokale politie verder genomen door de gewone gemeenteorganen.

In principe blijven die besluiten verder ressorteren onder de toezichtregels zoals die in het decreet van 28 april 1993 zijn bepaald inzake de overeenkomstige besluiten van de gemeenteorganen. Het feit dat de gemeenteorganen, wanneer zij besluiten nemen inzake de lokale politie, niet langer met toepassing van de Gemeentewet aangelegenheden van louter gemeentelijk belang behartigen, maar handelen in medebewind met de federale overheid, is immers, volgens het Arbitragehof en de Raad van State, geen beletsel voor de toepassing van het gewone toezicht. Het 'gewoon toezicht' waarvoor de gewesten bij toepassing van artikel 7 van de bijzondere wet bevoegd zijn, en dat geregeld is in het decreet van 28 april 1993, strekt zich, volgens de Raad en het Arbitragehof, immers uit tot "alle" gemeentebesluiten, ongeacht of ze daarbij een louter gemeentelijk belang behartigen dan wel optreden ter behartiging van aangelegenheden die niet louter van gemeentelijk belang zijn.

Uit artikel 7 van de bijzondere wet, zoals gewijzigd door de bijzondere wet van 13 juli 2001, is de vroegere term "gewoon toezicht", evenals de verwijzing naar de Gemeentewet overigens verdwenen, wat de algemene draagwijdte van het gewestelijke toezicht enkel kan bekrachtigen.

3.3. Meergemeentezones en gewestelijk toezicht

Artikel 7 van de bijzondere wet verleent aan de gewesten de bevoegdheid om het administratief toezicht te organiseren en uit te oefenen op de "gemeenten". De vraag rees of deze bepaling wel een voldoende rechtsgrond kon bieden aan het Vlaamse Gewest om een administratief toezicht te organiseren op meergemeentezones die aparte, van de gemeenten onderscheiden, rechtspersonen zijn, met eigen organen.

In vroegere adviezen, onder meer het advies van 11 maart 1997 inzake de toezichtregeling op autonome gemeentebedrijven, heeft de Raad van State al onderstreept dat de bevoegdheid van de gewesten om het toezicht te regelen op de 'gemeenten' niet alléén de bevoegdheid omvat het administratief toezicht te regelen op de gemeenten senso strictu, maar ook de bevoegdheid insluit om dat toezicht te regelen op de gedecentraliseerde instellingen die

op het grondgebied van een gemeente georganiseerd worden.

Daarnaast verschaft arrest nr. 58/95 van 12 juli 1995 van het Arbitragehof inzake de PWA belangrijke inzichten over de draagwijdte van het gewestelijke toezicht ten aanzien van instellingen met rechtspersoonlijkheid, opgericht buiten het kader van de Nieuwe Gemeentewet. Het Arbitragehof, dat meer specifiek moest oordelen over de vraag of het gewestelijke toezicht "op de gemeenten" al dan niet van toepassing blijft wanneer gemeentelijke taken door de federale wetgever aan de gemeenten onttrokken worden en, als taken van algemeen belang, toegekend worden aan aparte rechtspersonen (PWA's die in de vorm van een VZW de gemeenten, alléén of met andere gemeenten samen, opgericht worden), besloot immers dat die federale regelgeving niet tot gevolg heeft dat "gemeentelijke instellingen" niet meer aan de gewone regeling van het gewestelijke administratief toezicht onderworpen zouden zijn. De gewesten blijven dus bevoegd voor het administratief toezicht op alle handelingen die tot de gemeentelijke bevoegdheden behoren, ook al worden ze uitgevoerd door autonome organen.

Dezelfde redenering geldt voor meergemeentezones, in die zin dat ook deze zones autonome organen zijn aan wie de wetgever op het vlak van de politie bevoegdheden heeft toegekend die in de gemeenten opgedragen zijn aan de gemeenteraad, het college van burgemeester en schepenen, en de burgemeester.

De Raad van State heeft in zijn advies A-161/2-2000/2001 bevestigd dat meergemeentezones gemeentelijke instellingen zijn. De Raad van State achtte het daarbij kennelijk van belang dat de politieraad en het politiecollege samengesteld zijn uit respectievelijk leden van de gemeenteraden van de betrokken zone die worden gekozen door de gemeenteraadsleden zelf, en uit de burgemeesters van die gemeenten, en dat de begroting van de politiezone onder meer ten laste komt van de ingedeelde gemeenten, waarvan elke gemeenteraad de dotatie moet goedkeuren die aan de politiezone moet worden gestort.

4. Voorgestelde regeling van het toezicht door het Vlaamse Gewest op de zonebesluiten

In het voorstel van decreet hebben we ervoor gekozen om de volledige toezichtregeling op de lokale politie samen te brengen in één nieuw hoofdstuk, namelijk hoofdstuk IVbis "Eengemeentezones en meergemeentezones, ingesteld door de wet van 7 december 1998 tot organisatie van een geïntegreerde politiedienst, gestructureerd op twee niveaus".

De toezichtprocedures zijn daardoor op dezelfde wijze van toepassing op alle besluiten inzake de lokale politie, zowel op die genomen door de gemeenteorganen (eengemeentezones) als op de besluiten genomen door de nieuwe organen van de meergemeentezones. Dat komt de duidelijkheid en de overzichtelijkheid vanzelfsprekend ten goede. Deze werkwijze is ook gebruiksvriendelijk voor de organen van de politiezones.

4.1. Maximale overeenstemming met de toezichtregeling, van toepassing op de besluiten van de gemeenteoverheden

We hebben ervoor gekozen om bij de vaststelling van de procedures inzake het administratief toezicht op de beslissingen inzake de lokale politie, de procedures die in het decreet van 28 april 1993 vastgesteld zijn voor de besluiten van de gemeenteoverheden, ook maximaal van toepassing te maken op de zonebesluiten inzake de lokale politie. Hiervan wordt afgeweken in die gevallen waar de toepassing van de gebruikelijke toezichtregeling redelijkerwijze niet wenselijk is of op juridische bezwaren stuit.

Dit uitgangspunt wordt vertaald in afdeling 1 (Algemene bepalingen) van het nieuwe hoofdstuk IV, door het decreet van 28 april 1993 "van overeenkomstige toepassing" te verklaren op de beslissingen van de eengemeentezones en de meergemeentezones. Dat houdt concreet in dat de besluiten van de eengemeentezones (die genomen worden door de gemeenteorganen), en van de meergemeentezones (die genomen worden door de organen van die zones) aan dezelfde toezichtvormen en -procedures onderworpen zijn als de 'gewone' gemeentebesluiten waarmee ze overeenstemmen.

Deze "overeenkomstige toepassing" betekent dat in die gevallen waar de gemeenteraadsbesluiten betreffende de "gemeenterekeningen" onderworpen zijn aan de goedkeuring van de gouverneur, de daarmee overeenstemmende gemeenteraads- en politieraadsbesluiten betreffende de "rekeningen van de lokale politie" ook ressorteren onder de goedkeuring van de gouverneur. Vermits de gemeenteraadsbesluiten tot "herschikkingen van de gemeentelijke financiële lasten van opgenomen leningen" voor de gemeente in de toekomst onder de toepassing vallen van het algemene toezicht, zijn ook de daarmee overeenstemmende gemeenteraads- en politieraadsbesluiten tot "herschikking

van de financiële lasten van opgenomen leningen voor de lokale politie", onderworpen aan het algemene toezicht. Ook op de gemeenteraadsbesluiten tot vaststelling van de "gemeentebegroting" is het algemene toezicht van toepassing. Bijgevolg zijn ook de daarmee overeenstemmende gemeenteraads- en politieraadsbesluiten tot vaststelling van de (afzonderlijke) "politiebegroting" aan dit algemene toezicht onderworpen.

Ook de procedureregels, opgenomen in het decreet van 28 april 1993 zijn "van overeenkomstige toepassing". Zo geldt voor de gemeenten bijvoorbeeld de verplichting om, binnen twintig dagen na het nemen van gemeenteraadsbesluiten, een overzichtslijst van die beslissingen te bezorgen aan de gouverneur. Die verplichting geldt dus ook voor de zones die van hun gemeenteraadsbesluiten en politieraadsbesluiten een overzichtslijst aan de gouverneur moeten bezorgen.

4.2. Regelingen van het decreet van 28 april 1993 die niet van toepassing worden

In het voorstel van decreet worden enkele regelingen uit het decreet van 28 april 1993 evenwel niet van overeenkomstige toepassing verklaard op de lokale politie. Zij worden hierna vermeld samen met de reden die tot die keuze heeft geleid.

4.2.1. Bepalingen die geen verband houden met de politie

Het gaat in de eerste plaats om enkele regelingen die geen verband houden met de politie en die dus door hun aard zelfs niet van toepassing kunnen zijn : hoofdstuk IIIbis (inzake de binnengemeentelijke territoriale organen), hoofdstuk IV (inzake de gemeentebedrijven) en de toezichtregeling, bepaald in artikel 29, 2 partim (de toezichtregeling op gemeenteraadsbesluiten betreffende de belastingen). Omwille van de wetgevingstechnische vorm, namelijk het van overeenkomstige toepassing maken van het decreet van 28 april 1993, worden die regelingen toch vermeld onder de uitzonderingsbepaling.

4.2.2. Bepalingen inzake het statuut van het personeel

Ook de toezichtregeling op de gemeenteraadsbesluiten betreffende de "wervings- en bevorderingsvoorwaarden, de weddeschalen, de bezoldigingsregeling en de vergoedingen en toelagen voor het statutair personeel" (artikel 29, 1 van het decreet van 28 april 1993) worden niet van toepassing.

Ter uitvoering van artikel 121 van de Politiewet worden de overeenkomstige voorwaarden inzake werving, bevordering en dergelijke meer, immers geregeld door de Koning (koninklijk besluit van 30 maart 2001 tot regeling van de rechtspositie van het personeel van de politiediensten). De gemeente- en politieraden beschikken op dat vlak bijgevolg niet over een eigen regelingsbevoegdheid. Het aanhouden van een toezichtregeling is dan ook zinloos.

4.2.3. Beroepsprocedure tegen ontslag ten gevolge van negatieve evaluaties

Ook de beroepsprocedure tegen besluiten tot ontslag van een statutair lid van het gemeentepersoneel als gevolg van één of meer negatieve evaluaties (artikel 6bis tot 6octies van hoofdstuk II van het decreet van 28 april 1993) wordt niet van toepassing op de politiezones. Tegen de verdere toepassing rijzen namelijk juridische bezwaren.

In de Politiewet en het koninklijk besluit van 30 maart 2001 tot regeling van de rechtspositie van het politiepersoneel van de politiediensten, dat op 1 april 2001 in werking is getreden, worden de nadere regelen betreffende het ontslag van het politiepersoneel immers geregeld als onderdeel van het (federale) statuut van het politiepersoneel. Het gaat om een organieke regeling en de federale overheid toetst de naleving ervan via de uitoefening van een georganiseerd specifiek toezicht.

Datzelfde koninklijk besluit bevat ook de organisatie van de functioneringsevaluatie waaraan de personeelsleden van de lokale politie worden onderworpen (Deel VII, titel I). Die procedure legt eveneens een beroepsprocedure vast bij een eindvermelding "onvoldoende". Bij de algemene inspectie van de federale politie en van de lokale politie wordt hiervoor een raad van beroep opgericht.

In deel IX, titel I, dat handelt over de definitieve ambtsontheffing en de ambtsneerlegging, bepaalt artikel IX, I, 7 dat een personeelslid definitief ongeschikt wordt verklaard wegens beroepsongeschiktheid indien het twee opeenvolgende functioneringsevaluaties met de eindvermelding "onvoldoende", of vier functioneringsevaluaties met deze eindvermelding over de gehele loopbaan, heeft gekregen. Artikel IX,.I, 3 bepaalt dat de definitief vastgestelde beroepsongeschiktheid en het ontslag wegens beroepsongeschiktheid van de stagiair aanleiding geven tot ambtshalve definitieve ambtsontheffing. Dat geldt niet voor de stagiair die in het kader van de bevordering door overgang naar een hoger kader die hoedanigheid heeft verkregen.

Het behoud van de beroepsprocedure zoals geregeld in artikel 6bis tot 6octies van het decreet van 28 april 1993 is dan ook onverzoenbaar met de federale normeringen.

Het opgeven van die beroepsprocedure als vorm van gewestelijk toezicht belet echter niet dat besluiten tot ontslag toch onderworpen zijn aan de gewone procedure van het gewestelijke algemene toezicht. Zij moeten bijvoorbeeld voldoende gemotiveerd zijn.

4.2.4. Bepalingen inzake het meerjarige financiële beleidsplan

Het decreet van 28 april 1993 verplicht de gemeenten ertoe een meerjarig financieel beleidsplan als bijlage bij de gemeentebegroting te voegen en het aan de toezichthoudende overheid te bezorgen (artikel 7, tweede lid partim en artikel 8, 1° partim). Aangezien de federale Politiewet geen bepalingen bevat inzake het opstellen van een financieel meerjarig beleidsplan, is er vanzelfsprekend ook geen gewestelijk toezicht op van toepassing.

De Politiewet bepaalt dat de begroting van de politiezones een dotatie bevat die ten laste van de gemeenten komt. Die dotatie is eveneens in de gemeentebegrotingen ingeschreven. Vanzelfsprekend geldt voor de gemeenten de verplichting om in hun meerjarige financiële beleidsplan ook de te verwachten ontwikkeling van de dotatie aan de politiezone op te nemen.

4.2.5. Besluiten inzake de personeelsformaties

Ook de toezichtregeling op de formaties van het gemeentepersoneel (artikel 5 en 6 decreet van 28 april 1993) wordt niet van overeenkomstige toepassing verklaard op de politieformaties van de zones.

We zijn van oordeel dat die toezichtregeling onvoldoende adequaat is, aangezien een aantal specifieke bepalingen betreffende de politiekorpsen niet in de regeling voor de formaties van het gemeentepersoneel aan bod kunnen komen. Zo is de definitie van het begrip "personeelsformatie", die met betrekking tot de gemeenten in artikel 5 van het decreet van 28 april 1993 wordt gegeven, te verschillend van wat er bij de politie onder moet worden verstaan. De personeelsformatie van een gemeentebestuur omvat namelijk uitsluitend de statutaire betrekkingen. Contractuele tewerkstelling wordt principieel beschouwd als tijdelijk en aanvullend. Dat is ook het geval voor de gesubsidieerde contractuele personeelsleden die volgens de reglementering supplementaire niet-permanente en niet-essentiële taken moeten vervullen. Verder bepalen de sectorale akkoorden voor het gemeentepersoneel dat tijdelijke (contractuele) tewerkstelling slechts mogelijk is in drie gevallen : voor contracten van bepaalde duur, voor contracten voor welbepaalde opdrachten waarvoor binnen de formatie geen personeel aanwezig is en voor tijdelijke vervangingscontracten.

De Politiewet bepaalt dat de formatie voor het logistieke en administratieve personeel zowel met statutaire personeelsleden als met contractuele personeelsleden kan worden ingevuld. Het voorbehoud uit de sectorale akkoorden komt niet voor in de Politiewet. De regels en principes inzake de samenstelling van de personeelsformaties zijn daardoor voor het politiepersoneel niet dezelfde als voor het gemeentepersoneel.

Vervolgens moet er, in verband met de formaties van het politiepersoneel, rekening mee worden gehouden dat de sectorale akkoorden, gesloten in het bevoegde onderhandelingscomité C1 niet van toepassing zijn op het politiepersoneel. Het niet-naleven van die akkoorden kan bijgevolg voor het toezicht op het politiepersoneel geen grond tot schorsing zijn, in tegenstelling tot wat het geval is voor het gemeentepersoneel.

We stellen in het voorstel van decreet dan ook een afzonderlijke toezichtregeling voor ten aanzien van de gemeenteraads- en politieraadsbesluiten betreffende de politieformaties van de zones. Die regeling vertoont wel duidelijke parallellen met die voor het gemeentepersoneel.

4.3. Aangepaste gewestelijke toezichtregeling op de formaties van de politiekorpsen van de zones

De afzonderlijke gewestelijke toezichtregeling op de formaties van de politiekorpsen wordt in het voorstel van decreet opgenomen als afdeling 2 'Personeelsformaties van de politiezones' van hoofdstuk IVbis. Zij gaat uit van een ruimere definitie van het begrip "formatie" dan diegene die in het decreet is opgenomen voor de formatie van het gemeentepersoneel. Onder politieformaties worden het statutaire operationele en het statutaire of contractuele administratieve en logistieke politiepersoneel begrepen.

Als toezichtregeling wordt, zoals dat ook het geval is voor de formaties van het gemeentepersoneel, gekozen voor het algemene toezicht (eventuele schorsing door de gouverneur en vernietiging door de Vlaamse regering). Zoals eerder gezegd is een

optreden door de Vlaamse toezichthoudende overheid via schorsing of vernietiging uiteraard niet mogelijk op grond van een schending van de Politiewet of zijn uitvoeringsbesluiten, waaronder de minimumnormen inzake personeel.

Zoals dat ook het geval is voor het gemeentepersoneel, bevat het decreet drie omstandigheden waarin de toezichthoudende overheid moet optreden :

– als de personeelsbehoeften en de daarmee verbonden functiebeschrijvingen niet duidelijk omschreven en gemotiveerd zijn ; die motivering sluit aan bij de principes van een oordeelkundig personeelsmanagement ;

– als het organogram niet is aangegeven ;

– als de financiële haalbaarheid van het inzetten van personeel (zie verder onder C.1.) niet is aangetoond.

Het stelsel van het algemene toezicht heeft tot gevolg dat de zonebesluiten betreffende de formaties, wat het Vlaamse Gewest betreft, onmiddellijk uitvoerbaar zijn zodra ze genomen zijn. Zij kunnen door de toezichthoudende overheid worden geschorst of vernietigd binnen een termijn van vijftig dagen.

4.3.1. Doorzendingsplicht van de besluiten

De overheden van de zones zijn verplicht om de besluiten inzake de formaties van de verschillende door de wet bepaalde categorieën van personeel van de lokale politie (en de wijzigingen ervan) die zij goedkeuren, samen met het erbij horende dossier naar de toezichthoudende overheid te sturen binnen een termijn van twintig dagen. Die termijn gaat in op de dag nadat de gemeenteraad of de politieraad de personeelsformatie (of de wijziging ervan) heeft goedgekeurd.

Daarnaast moeten ook de besluiten betreffende de formaties van het contractuele administratieve en logistieke politiepersoneel en de wijzigingen naar de toezichthoudende overheid worden gestuurd binnen dezelfde termijn van twintig dagen. Ook bij die besluiten wordt het erbij horende dossier meegestuurd.

Het decreet bepaalt welke documenten er bij het dossier gevoegd moeten worden dat naar de toezichthoudende overheid wordt verstuurd. Het regelt ook de omstandigheden waarin wordt overgegaan tot schorsing of vernietiging van de besluiten. Dat geeft de overheden een grote rechtszekerheid bij hun besluitvorming.

4.3.2. Optreden van de toezichthoudende overheid

Binnen een termijn van vijftig dagen kan de toezichthoudende overheid de raadsbesluiten van de zones inzake de politieformaties schorsen of vernietigen wegens schending van de wet (met uitzondering van wat bepaald is in de Politiewet en zijn uitvoeringsbesluiten) en het algemeen belang.

Zoals eerder gezegd bevat het decreet drie omstandigheden waarin de toezichthoudende overheid optreedt. De schorsing of vernietiging kan worden beperkt tot één of meer welbepaalde functies of onderdelen van het besluit, op voorwaarde dat de rest van het besluit nog op een samenhangende wijze kan worden uitgevoerd.

4.3.3. Procedure na schorsing

Na een schorsing geldt de procedure zoals die voor het algemene toezicht in het decreet is geregeld : de zonale overheid kan het geschorste besluit intrekken, gemotiveerd handhaven of aanpassen binnen een termijn van honderd dagen. Bij een rechtvaardiging of aanpassing beschikt de Vlaamse regering over vijftig dagen om het besluit eventueel te vernietigen en naar de zone te versturen. Na het verstrijken van die termijn is de schorsing ambtshalve opgeheven.

4.4. Inperking van het gewestelijke toezicht door het specifieke toezicht

4.4.1. Beperkter gewestelijk toezicht op zonebesluiten

In het voorstel van decreet wordt duidelijkheidshalve een bepaling ingevoegd die aangeeft dat in die gevallen waarin de zonebesluiten onderworpen zijn aan specifiek toezicht, de schending van de bepalingen van de Politiewet en zijn uitvoeringsbesluiten geen aanleiding kan geven tot enige toezichtmaatregel met toepassing van het decreet van 28 april 1993. Zoals gezegd valt de controle op de naleving van de Politiewet en zijn uitvoeringsbesluiten immers onder het specifieke toezicht, waardoor de toepassing van het gewestelijke toezicht in dat geval wordt uitgesloten.

De minimale normen maken deel uit van de federale bepalingen inzake de politie. De strikte toepassing ervan kan dus niet leiden tot toezichtmaatregelen op het niveau van de gewesten. Anderzijds valt de beoordeling van zonebesluiten, voorzover

die strenger zijn dan de federaal vastgestelde minimumnormen, onder de toepassing van het gewestelijke toezicht zoals geregeld in het decreet van 28 april 1993. Zij leiden tot supplementaire uitgaven en die zijn niet onderworpen aan enig specifiek toezicht.

Ook eventuele schendingen van andere wetten en reglementen dan de Politiewet en zijn uitvoeringsbesluiten evenals de toetsing van het algemeen belang vallen onder het toezicht van het gewest.

4.4.2. Organisatorische maatregel voor het samenvallen van het specifieke en van het gewestelijke toezicht

In het voorstel van decreet wordt ook een organisatorische maatregel opgenomen voor het geval dat het gewestelijke toezicht met het specifieke toezicht samenvalt.

Zowel in de Politiewet als in het decreet van 28 april 1993 bekleedt de gouverneur een belangrijke functie bij de uitoefening van het (eerstelijns)toezicht op de beslissingen inzake de lokale politie. Bij de uitoefening van het specifieke toezicht handelt de gouverneur als commissaris van de federale overheid. Bij de uitoefening van het gewestelijke toezicht treedt de gouverneur op als commissaris van de Vlaamse regering.

Met het oog op een ordelijke organisatie van het gewestelijke toezicht op het niveau van de gouverneur wordt door dit voorstel van decreet daarom in het decreet van 28 april 1993 aan de zones de verplichting opgelegd om bij het toesturen van hun beslissingen en stukken (zoals de overzichtlijst van gemeenteraadsbesluiten en politieraadsbesluiten), en in hun verdere briefwisseling, telkens de vermelding "Gewestelijk toezicht' aan te brengen.

Die maatregel draagt bij tot een optimale organisatie en een optimaal verloop van het gewestelijk georganiseerde toezicht, te meer daar het toekomen van stukken bij toepassing van het decreet van 28 april 1993, in veel gevallen, ook een toezichttermijn doet lopen.

Om ook de een- en meergemeentezones de nodige duidelijkheid en rechtszekerheid te verschaffen over het verloop van het gewestelijke toezicht op hun dossiers, moeten ook de gouverneurs, wanneer zij handelen met toepassing van het decreet van 28 april 1993, telkens de vermelding "Gewestelijk toezicht" aanbrengen.

4.5. Besluiten inzake de gemeentelijke dotatie aan de politieraad : doorzendingsplicht

Met toepassing van de Politiewet moet elke gemeenteraad van een gemeente die in een meergemeentezone ingedeeld is, de dotatie goedkeuren die aan het lokale politiekorps moet worden toegekend en aan de politiezone moet worden gestort. Ingevolge artikel 40 van de Politiewet komt de begroting van de meergemeentezone immers ten laste van de gemeenten die zijn ingedeeld in die zone (naast van de federale Staat). De dotatie wordt ingeschreven in de uitgaven van elke gemeentebegroting.

Ook wanneer een meergemeentezone niet over voldoende middelen beschikt om de uitgaven te dekken die voortkomen uit de vervulling van haar opdracht, wordt het verschil gedragen door de gemeenten die deel uitmaken van die zone.

Zonder specifieke bepaling in het toezichtdecreet zouden deze beslissingen enkel 'lijstbesluiten' zijn, wat betekent dat zij alleen maar voorkomen op de overzichtslijst van gemeenteraadsbesluiten die aan de gouverneur moeten worden toegezonden en die hij eventueel kan opvragen.

Hoewel de bijdragen van de gemeenten aan hun meergemeentezones ook opgenomen zijn in de respectieve gemeentebegrotingen, wil de Vlaamse regering toch zo snel mogelijk een inzicht krijgen in de grootte van die dotaties die qua omvang belangrijk zijn voor de lokale financiën. Het is daarom wenselijk dat de gemeenteraadsbesluiten waarbij over de dotatie wordt beslist, systematisch naar de gouverneur worden gestuurd. Dat kan door in artikel 29 van het voorstel van decreet te bepalen dat de gemeenteraadsbesluiten inzake de dotaties, in de vorm van een voor eensluidend verklaard afschrift, aan de gouverneur moeten worden toegestuurd.

Aangezien die gemeenteraadsbesluiten ingevolge de Politiewet ook onderworpen zijn aan het specifieke toezicht, is het duidelijk dat het algemene toezicht op die besluiten niet de controle inhoudt van de naleving van de bepalingen, vervat in of genomen krachtens de Politiewet. De gemeenteraadsbesluiten tot wijziging van de bijdragen worden aan dezelfde regeling onderworpen.

C. Formatie van het gemeentepersoneel

1. Algemene principes

Het huidige artikel 5 en 6 van het decreet van 28 april 1993 onderwerpen de gemeenteraadsbesluiten betreffende de formatie van het gemeentepersoneel en de wijzigingen daaraan, aan de goedkeuring van de Vlaamse regering (vijftig dagen) en hebben dus tot gevolg dat die besluiten pas na vijftig dagen uitvoerbaar worden.

Het voorstel van decreet vervangt dit goedkeuringstoezicht door het algemene toezicht. In deze vorm van facultatief administratief toezicht, waar de gouverneur in de eerste lijn optreedt als toezichthoudende overheid, zijn de besluiten van de gemeenteoverheid onmiddellijk uitvoerbaar, maar de toezichthoudende overheid kan altijd overgaan tot schorsing of vernietiging van de beslissingen die strijdig zijn met de wet of het algemeen belang. Om de gemeentelijke overheid een zo groot mogelijke rechtszekerheid te geven inzake de uitoefening van het toezicht, bevat het voorstel zelf vier welomschreven gevallen die aanleiding geven tot schorsing of vernietiging.

De vaststelling van de formatie en het inzetten van contractueel personeel zijn belangrijke besluiten voor het gemeentebestuur en hebben een aanzienlijke weerslag op de gemeentefinanciën. De vervanging van het bijzondere (goedkeurings)toezicht door het algemene toezicht beklemtoont dan ook de eigen bestuursverantwoordelijkheid van de gemeenten.

Het voorstel van decreet regelt een gelijke procedure voor zowel de formatie van het statutaire gemeentepersoneel als voor het inzetten van contractueel personeel. Een belangrijk deel van de effectieve personeelsbezetting bestaat in de praktijk uit contractuele personeelsleden. Bij de uitoefening van het toezicht op het inzetten van het gemeentepersoneel wordt ervoor gekozen de nadruk te leggen op vier welbepaalde voorwaarden, die in samenhang beoordeeld worden voor het geheel van het personeel, ongeacht zijn statutaire of contractuele rechtstoestand :

– de personeelsbehoeften en de daarmee verbonden functiebeschrijvingen moeten duidelijk omschreven en gemotiveerd zijn ; die motivering sluit aan bij de principes van een oordeelkundig personeelsmanagement ;

– het organogram van de gemeentelijke organisatie moet worden aangegeven ;

– de personeelsinzet moet financieel haalbaar zijn ;

– de sectorale akkoorden die in de bevoegde onderhandelingscomités zijn vastgesteld, moeten worden gerespecteerd.

Wat de eerste twee voorwaarden betreft, willen we, voor alle duidelijkheid, beklemtonen dat die wijzigingen tot doel hebben dat de toezichthoudende overheid geen inhoudelijk oordeel meer velt over de opportuniteit van een bepaalde personeelsbehoefte of een organogram van de gemeentelijke organisatie. De gemeente moet wel, in het kader van de motiveringsplicht, aantonen dat er wel degelijk personeelsbehoeften zijn die resulteren in een personeelsformatie. Dat is een regel van behoorlijk bestuur die door elke gemeente gevolgd moet worden.

Deze duidelijke omschrijving van de gevallen waarin opgetreden wordt, geeft de gemeenteoverheden een grote rechtszekerheid bij hun besluitvorming.

2. Regeling van de toezichtprocedure

2.1. Doorzendingsplicht van de formatiebesluiten

De gemeenten zijn ook binnen de nieuwe procedure van het algemene toezicht, nog altijd verplicht hun besluiten betreffende de personeelsformatie (en de wijzigingen ervan), samen met het volledige bijhorende dossier, naar de toezichthoudende overheid te sturen binnen een termijn van twintig dagen. Die termijn gaat in op de dag nadat de gemeenteraad de personeelsformatie (of de wijziging ervan) heeft goedgekeurd. Dezelfde verplichting geldt nu ook voor de besluiten betreffende de vaststelling van het inzetten van contractueel gemeentepersoneel en de wijzigingen. Ook bij die besluiten moet het bijhorende dossier meegestuurd worden. Aangezien nu ook de gouverneur belast is met een toezichthoudende opdracht (schorsing) moeten de gemeenten hun besluiten niet alleen meer naar de Vlaamse regering, maar ook naar de gouverneur sturen.

2.2. Optreden van de toezichthoudende overheid

In het voorstel van decreet worden de vier voorwaarden omschreven waaronder de toezichthoudende overheid overgaat tot de schorsing of vernietiging van de formatiebesluiten.

Daarnaast kunnen die besluiten door de toezichthoudende overheid geschorst of (rechtstreeks) ver-

nietigd worden wegens schending van de wet of het algemeen belang. Daarmee wordt gevolg gegeven aan vroegere adviezen van de Raad van State, die opmerkte dat het limitatief opsommen van omstandigheden waarin de toezichthoudende overheid optreedt, krachtens de grondwettelijke regeling niet tot gevolg mag hebben dat niet opgetreden kan worden in andere gevallen van onwettigheid of in gevallen van strijdigheid met het algemeen belang. De termijn waarbinnen de toezichthoudende overheid optreedt, is vijftig dagen. Die termijn gaat in vanaf de dag dat de gouverneur de besluiten ontvangen heeft.

De vier welbepaalde gevallen waarin de toezichthoudende overheid verplicht optreedt, zijn opgenomen in het nieuwe artikel 6 van het decreet van 28 april 1993. Het gaat om de volgende gevallen : wanneer het voorgelegde dossier inzake een personeelsformatiewijziging of een besluit betreffende het inzetten van contractuele personeelsleden onvolledig is, namelijk wanneer de personeelsbehoefte niet afdoende werd gemotiveerd, wanneer geen organogram wordt voorgelegd, wanneer de financiële haalbaarheid niet is aangetoond, of wanneer het voorgelegde besluit personeelsfuncties omvat die de sectorale akkoorden schenden die in het bevoegde onderhandelingscomité C1 werden gesloten voor het gemeentepersoneel.

Indien de redenen die aanleiding geven tot schorsing of vernietiging zich strikt beperken tot één of meer welbepaalde functies, dan kan de gouverneur de schorsing beperken tot één of meer artikelen of onderdelen van het voorgelegde besluit, op voorwaarde dat de rest van het besluit nog op een samenhangende wijze kan worden uitgevoerd.

2.3. Procedure na schorsing

Na een schorsing is de procedure van toepassing zoals die voor het algemene toezichtsysteem principieel geldt : het betrokken gemeentebestuur kan het geschorste besluit intrekken of het binnen een termijn van honderd dagen gemotiveerd rechtvaardigen. Nieuw is dat de gemeenteoverheid het geschorste besluit binnen die termijn ook kan aanpassen.

Bij een rechtvaardiging of aanpassing beschikt de Vlaamse regering over een termijn van vijftig dagen die ingaat op de dag nadat ze het besluit tot rechtvaardiging of aanpassing van het geschorste besluit ontvangen heeft, om over te gaan tot vernietiging. Na het verstrijken van die termijn is de schorsing ambtshalve opgeheven.

D. Schuldherschikkingen

1. Algemene principes

Beslissingen tot schuldherschikkingen zijn te definiëren als beslissingen waarbij de lasten van de opgenomen leningen worden herschikt in die zin dat de terugbetalingen van uitstaande schuld verder in de tijd worden gespreid en dus naar de toekomst worden verschoven. Aangezien dergelijke besluiten een belangrijke impact kunnen hebben op de toekomstige ontwikkeling van de financiën van de gemeenten, zeker op langere termijn, werden ze door artikel 22 van het decreet van 28 april 1993, onderworpen aan de goedkeuring van de Vlaamse regering.

Ook dit goedkeuringstoezicht wordt met het voorstel van decreet vervangen door het algemene toezicht. Dat is een verdere verlichting van het georganiseerde toezicht en een vermindering en vereenvoudiging van de procedures. We willen daarmee de financiële autonomie en de responsabilisering van het lokale bestuursniveau beklemtonen.

2. Regeling van de toezichtprocedure

2.1. Doorzendingsplicht

Voor de gemeenteraadsbesluiten betreffende de schuldherschikkingen geldt de procedure van het algemene toezicht zoals geregeld in artikel 29 van het decreet van 28 april 1993. Dat houdt in dat van die besluiten, binnen twintig dagen nadat ze genomen zijn, zonder voorafgaand verzoek van de toezichthoudende overheid, een voor eensluidend verklaard afschrift gestuurd moet worden naar de gouverneur.

Een dergelijke automatische toezending was totnogtoe beperkt tot enkele besluiten met belangrijke juridische en financiële gevolgen : besluiten betreffende de belastingen en retributies, het administratief statuut, de salarisschalen en bezoldigingsregeling van het gemeentepersoneel en de uitgaven die door dwingende en onvoorziene omstandigheden worden vereist. Naast de besluiten inzake de dotaties aan de politiezones (zie supra) worden nu ook de besluiten betreffende de schuldherschikkingen daaraan toegevoegd.

2.2. Optreden toezichthoudende overheid

Door de verplichte toezending van de gemeenteraadsbesluiten betreffende de schuldherschikkingen aan de gouverneur, kan de toezichthoudende

overheid (de gouverneur en de Vlaamse regering) er een systematisch toezicht op uit te oefenen. Die besluiten kunnen door de gouverneur worden geschorst of door de Vlaamse regering worden vernietigd binnen een termijn van vijftig dagen die ingaat op de dag nadat de gouverneur het eensluidend afschrift ervan ontvangen heeft.

E. Gemeentebedrijven en autonome gemeentebedrijven

1. Algemene principes

Het toezicht op de gemeentebedrijven en de autonome gemeentebedrijven is momenteel geregeld in artikel 23 tot en met 27bis en in artikel 33bis tot en met 33quinquies van het decreet van 28 april 1993. Die toezichtregeling legt een zware procedure van goedkeuring vast, met voorafgaand advies van de bestendige deputatie voor zowel de beslissingen tot oprichting van gemeentebedrijven en de autonome gemeentebedrijven als voor de beslissingen van de raden van bestuur van de autonome gemeentebedrijven tot vaststelling en wijziging van de statuten.

We willen de toezichtregeling op de gemeentebedrijven en de autonome gemeentebedrijven verder vereenvoudigen en daarbij maximaal afstemmen op de (nieuwe) toezichtregeling die voorgesteld werd voor de provinciebedrijven en de autonome provinciebedrijven.

In die zin wordt, naar analogie van de regeling voor de laatstgenoemde bedrijven, voorgesteld om de besluiten tot oprichting van gemeentebedrijven zonder eigen rechtspersoonlijkheid nog enkel aan een algemeen toezicht te onderwerpen en nog enkel een goedkeuring aan te houden ten aanzien van de belangrijkste besluiten inzake de autonome gemeentebedrijven, met name de besluiten tot oprichting, vaststelling en wijziging van de statuten van autonome gemeentebedrijven. Behalve voor de beslissingen tot statutenwijziging wordt ook de vereiste van het voorafgaande advies niet meer gesteld.

Net zoals in de regeling die voorgesteld is voor de autonome provinciebedrijven, moet de gemeenteraad die een autonoom gemeentebedrijf wil oprichten, zowel de oprichting zelf als de statuten in één besluit goedkeuren. Daarmee willen we vermijden dat het bevoegde orgaan van het autonome gemeentebedrijf zelf statuten zou aannemen die afwijken van wat de gemeenteraad als ontwerp had voorgesteld en waarop hij zijn oprichtingsbeslissing mee had gebaseerd.

Het goedkeuringstoezicht wordt, zoals bij de autonome provinciebedrijven, uitgeoefend door de Vlaamse regering.

2. Toezichtregeling op de gemeentebedrijven en de autonome gemeentebedrijven

De gewijzigde toezichtregeling op de gemeentebedrijven en de autonome gemeentebedrijven wordt via een technische herschikking van bepalingen die verspreid waren over verschillende hoofdstukken, nu gehergroepeerd binnen hoofdstuk IV van het decreet van 28 april 1993. Dit hoofdstuk bestaat uit twee afdelingen, namelijk afdeling 1 waarin de beslissingen van de gemeenteraad in verband met gemeentebedrijven en autonome gemeentebedrijven behandeld worden en afdeling 2 waarin het toezicht wordt geregeld op de beslissingen van de raden van bestuur van de autonome gemeentebedrijven. Die indeling is dezelfde als die voor de provinciebedrijven en de autonome provinciebedrijven.

2.1. Oprichting van gemeentebedrijven

2.1.1. Doorzendingsplicht

De gemeenteraad is verplicht binnen een termijn van twintig dagen een voor eensluidend verklaard afschrift van zijn besluiten tot oprichting van een gemeentebedrijf naar de gouverneur te sturen. Daardoor blijft, binnen de procedure van het algemene toezicht (schorsing/vernietiging), een systematisch toezicht op die besluiten mogelijk.

2.1.2. Optreden van de toezichthoudende overheid

Omdat de oprichtingsbesluiten aan de toezichthoudende overheid moeten worden bezorgd, kan die overheid nagaan of de besluiten niet strijdig zijn met de wet of het algemeen belang. Ook moet gecontroleerd worden welke motivering de gemeenteraad aanbrengt om tot de oprichting van een gemeentebedrijf over te gaan. In die motivering moet de gemeenteraad duidelijk de opportuniteit van de oprichting aantonen. Omstandige informatie over de financiële vooruitzichten aan de hand van een duidelijk planningsdocument, en over de personeelsaangelegenheden, zijn daarbij onmisbaar, evenals een ontwerp van beheersreglement.

De toezichthoudende overheid (de gouverneur en de Vlaamse regering) kan overgaan tot schorsing of vernietiging binnen een termijn van vijftig dagen, die ingaat op de dag nadat de gouverneur het gemeenteraadsbesluit ontvangen heeft.

2.2. Autonome gemeentebedrijven

2.2.1. Oprichting

De gemeenteraad die een autonoom gemeentebedrijf wil oprichten, stelt in die beslissing tevens de statuten vast. Die regeling is analoog voor de provincieraadsbesluiten tot oprichting van autonome provinciebedrijven.

a. Doorzendingsplicht

De gemeenteraad moet zijn besluit tot oprichting van een autonoom gemeentebedrijf én tot vaststelling van de statuten, binnen twintig dagen nadat het genomen is, ter goedkeuring naar de Vlaamse regering sturen.

b. Goedkeuringstoezicht

De gemeenteraadsbesluiten tot oprichting en vaststelling van de statuten van autonome gemeentebedrijven moeten nog altijd worden goedgekeurd door de Vlaamse regering. Aan de huidige goedkeuringstermijn van honderd dagen wordt niets gewijzigd.

2.2.2. Statutenwijziging door de raad van bestuur

a. Doorzendingsplicht

De raad van bestuur van het autonome gemeentebedrijf is door het voorgestelde artikel 27ter, verplicht zijn besluiten tot wijziging van de statuten en de bijlagen die er integraal deel van uitmaken, binnen twintig dagen nadat ze genomen zijn, op dezelfde dag, toe te sturen én naar het college van burgemeester en schepenen (met het oog op advies van de gemeenteraad) én naar de Vlaamse regering (voor goedkeuring). De verplichting om de besluiten dezelfde dag naar zowel het college van burgemeester en schepenen als naar de Vlaamse regering te sturen, wordt opgelegd om de toezichttermijnen op elkaar te kunnen afstemmen.

b. Bijzonder toezicht

De gemeenteraad beschikt over een termijn van vijftig dagen, die ingaat op de dag nadat het besluit van de raad van bestuur bij het college van burgemeester en schepenen is toegekomen, om zijn advies naar de Vlaamse regering te versturen. Brengt de gemeenteraad binnen die periode geen advies uit, dan gaat men ervan uit dat het advies gunstig is.

De Vlaamse regering zelf beschikt over een termijn van honderd dagen, die ingaat op de dag nadat ze het besluit van de raad van bestuur ontvangen heeft, om zich over de goedkeuring uit te spreken, anders wordt de goedkeuring geacht te zijn verworven..

F. Klachtenprocedure

Op dit ogenblik bevat het decreet van 28 april 1993 geen procedure waardoor de indieners van een klacht tegen een besluit van een gemeenteoverheid op de hoogte worden gehouden van de behandeling van hun klacht. Er is weliswaar omzendbrief BA-1999/10 van 10 november 1999 betreffende de behandeling van vragen, klachten en bezwaren, waarin een aantal behandelingstermijnen opgenomen zijn, maar die zijn niet afdwingbaar.

Daarom wordt een procedure die vergelijkbaar is met die van de omzendbrief in het decreet zelf opgenomen en worden de termijnen expliciet vermeld. De beoogde klachtenprocedure bevat minimaal vijf fasen, waarin de toezichthoudende overheid de indiener van de klacht op de hoogte brengt van :

– de ontvangst van de klacht, binnen tien dagen na de ontvangst ;

– het verzoek van de toezichthoudende overheid bij de gemeenteoverheid om het bestreden besluit te bezorgen, binnen tien dagen na het verzoek ;

– het besluit van de toezichthoudende overheid om tegen het bestreden besluit van de gemeenteoverheid niet op te treden binnen tien dagen na het nemen van het besluit of na het verstrijken van de toezichtstermijn ;

– het besluit van de toezichthoudende overheid dat wél opgetreden wordt tegen het bestreden besluit van de gemeenteoverheid, binnen tien dagen na het nemen van het besluit ;

– de stand van het dossier, als de behandeling verschillende weken of maanden in beslag neemt, minstens om de drie maanden.

Deze procedure past in een modern klachtenmanagement en brengt de indiener van een klacht op elk moment op de hoogte van de stand van zaken van de behandeling van zijn klacht.

G. Opheffingsbepalingen

De Nieuwe Gemeentewet bevat momenteel nog alle artikelen die het administratief toezicht regelen op de Randgemeenten en de gemeente Voeren. Een aantal artikelen is niet geregionaliseerd door artikel 7 van de bijzondere wet van 13 juli 2001 houdende overdracht van diverse bevoegdheden aan de gewesten en de gemeenschappen. Die moeten uiteraard gerespecteerd worden.

Het is wenselijk om de overige artikelen die het toezicht regelen op de gemeenten waarvoor de Vlaamse decreetgever nu bevoegd is, op te heffen.

III. COMMENTAAR BIJ DE ARTIKELEN

Artikel 1

Krachtens artikel 19, § 1, tweede lid van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen wordt vermeld dat het voorstel van decreet een aangelegenheid regelt waarvoor het Vlaamse Gewest bevoegd is. De bevoegdheid om de voorgestelde regeling vast te stellen, is te vinden in artikel 7 van de voormelde bijzondere wet van 8 augustus 1980, zoals vervangen door de bijzondere wet van 13 juli 2001 houdende overdracht van diverse bevoegdheden aan de gewesten en de gemeenschappen.

Artikel 2

Artikel 2 vervangt de tekst van artikel 2 van het decreet van 28 april 1993, waarin de randgemeenten en de gemeente Voeren expliciet uit het toepassingsgebied van het decreet van 28 april 1993 waren geweerd. Het nieuwe artikel 2 maakt het decreet van 28 april 1993 nu van toepassing op alle gemeenten van het Vlaamse Gewest, dus ook op de randgemeenten en de gemeente Voeren, behalve voor die aspecten waar federale toezichtregelingen (in de Nieuwe Gemeentewet) van toepassing moeten blijven ingevolge artikel 7, § 1, eerste en derde lid van de bijzondere wet van 13 juli 2001 houdende overdracht van diverse bevoegdheden aan de gewesten en de gemeenschappen.

Artikel 3

Artikel 3 vervangt artikel 5 van het decreet van 28 april 1993. De gemeenteraadsbesluiten inzake de personeelsformaties van de gemeenten moeten worden ingediend bij de gouverneur en de Vlaamse regering binnen twintig dagen nadat ze genomen zijn, niet meer ter uitoefening van het goedkeuringstoezicht, maar in het kader van het algemene toezicht. Deze regeling geldt voortaan ook voor de besluiten inzake het inzetten van contractueel gemeentepersoneel, dat voor het eerst aan toezicht wordt onderworpen. De verdere procedure wordt geregeld in artikel 4.

Artikel 4

Artikel 4, dat artikel 6 van het decreet van 28 april 1993 vervangt, somt in § 1 de vier gevallen op waarin de gouverneur verplicht is de beslissingen betreffende de personeelsformaties en het inzetten van contractueel gemeentepersoneel te schorsen. Het gaat daarbij om de inhoudelijke samenstelling en de motivering van het voorgelegde dossier. De ingediende besluiten moeten gebaseerd zijn op een behoeftestudie, een organogram bevatten en de financiële haalbaarheid aantonen. Ook mogen de ingediende besluiten de gesloten sectorale akkoorden voor het gemeentepersoneel niet schenden. Aan § 1 werd ook nog een bepaling toegevoegd waardoor de gouverneurs in welbepaalde gevallen de besluiten slechts gedeeltelijk in hun uitvoering kunnen schorsen.

De §§ 2 en 3 van artikel 6 houden het verdere verloop in van de procedure na schorsing. De gemeenteraad kon een besluit in dat geval al intrekken of handhaven. Belangrijk is dat de gemeenteraad nu ook kan beslissen om, na een schorsing, zijn besluit aan te passen.

§ 4 bepaalt de vier gevallen waarin de Vlaamse regering moet overgaan tot vernietiging. Die gevallen zijn dezelfde als die waarin de gouverneur verplicht wordt te schorsen. Ook hier bestaat de mogelijkheid van een gedeeltelijke vernietiging.

§§ 5 en 6 regelen de vernietigingstermijn waarover de Vlaamse regering beschikt.

Artikel 5, 6 en 7

Artikelen 5, 6, 7, 9 en 18 vervangen in de bepalingen van het decreet van 28 april 1993 waar nog de vermelding 'provinciaal gouvernement' voorkomt, deze uitdrukking door 'gouverneur'. Daarmee willen de indieners de rol benadrukken van de gouverneurs, die een betekenisvolle plaats bekleden in de relatie tussen de Vlaamse overheid en de lokale besturen, en die, binnen de uitoefening van het administratief toezicht op de gemeenten, optreden als commissarissen van de Vlaamse regering.

Deze wijziging is daarbij ook gerelateerd aan de beslissing die de Vlaamse regering op 15 juni 2001 heeft genomen om de afdelingen 'provinciale gouvernementen' die deel uitmaken van het ministerie van de Vlaamse Gemeenschap en de gouverneurs ondersteunen in hun opdrachten die zij als commissarissen van de Vlaamse regering vervullen, volwaardig te integreren in de administratie Binnenlandse Aangelegenheden.

Artikel 8

Artikel 8 heft afdeling 5 – Schuldherschikking op.

Die afdeling bestaat uit artikel 22, waarin de beslissingen inzake de schuldherschikkingen onderworpen werden aan goedkeuring. De besluiten inzake schuldherschikkingen worden voortaan onderworpen aan het algemene toezicht van hoofdstuk V, waar ze, door artikel 16 van dit voorstel van decreet, toegevoegd worden aan artikel 29.

Artikel 9

Zie toelichting bij artikel 5.

Artikel 10

Omwille van de duidelijkheid worden alle artikelen die betrekking hebben op de gemeentebedrijven en de autonome gemeentebedrijven, gegroepeerd binnen hoofdstuk IV, dat onderverdeeld wordt in twee afdelingen. Onder het nieuwe opschrift 'afdeling 1. De organisatie van de gemeentebedrijven en autonome gemeentebedrijven' worden de bepalingen ondergebracht die momenteel in hoofdstuk IV opgenomen zijn.

Artikel 13 brengt de bepalingen die het toezicht regelen op de besluiten van de raden van bestuur van de autonome gemeentebedrijven onder in afdeling 2.

Artikel 11

Artikel 11 wijzigt artikel 23 van het decreet van 28 april 1993, waarin het toezicht is geregeld op de gemeenteraadsbesluiten tot oprichting van gemeentebedrijven. Het goedkeuringstoezicht op die gemeenteraadsbesluiten wordt binnen dit nieuwe artikel 23 afgeschaft en vervangen door het algemene toezicht, dat uitgeoefend moet worden volgens de procedure, bepaald in artikel 30 en 33 van het decreet van 28 april 1993.

Artikel 12

Artikel 12 vervangt artikel 27bis. Het nieuwe artikel 27bis regelt de toezichtprocedure op de gemeenteraadsbesluiten waarmee autonome gemeentebedrijven worden opgericht en de statuten vastgesteld. Nieuw is dat zowel de oprichting als de statuten nu via één gemeenteraadsbesluit aan toezicht onderworpen moeten worden. Daarmee willen we vermijden dat de raad van bestuur statuten goedkeurt die afwijken van wat de gemeenteraad heeft gewild zonder dat de gemeenteraad daarvan op de hoogte is.

De toezichtregeling op de besluiten van de raden van bestuur van de autonome gemeentebedrijven in verband met de statuten die in artikel 27bis voorkwam, wordt verplaatst naar afdeling 2.

Nieuw in artikel 27 bis is ook dat de verplichting tot voorafgaand advies van de bestendige deputatie op de gemeenteraadsbesluiten tot oprichting van autonome gemeentebedrijven wordt opgeheven. Alleen het goedkeuringstoezicht blijft over dat, zoals tevoren, uitgeoefend wordt door de Vlaamse regering binnen dezelfde termijn van honderd dagen.

Artikel 13

Artikel 13 voegt een tweede afdeling in hoofdstuk IV in. In die afdeling wordt het volledige toezicht op de autonome gemeentebedrijven zelf en meer bepaald op de beslissingen van hun raden van be-

stuur samengebracht. Daarbij wordt in artikel 27ter een nieuwe toezichtregeling op de besluiten van de raad van bestuur opgenomen in verband met de statutenwijzigingen van de autonome gemeentebedrijven. Die regeling was totnogtoe een onderdeel van artikel 27 bis. Deze besluiten moeten nog altijd goedgekeurd worden door de Vlaamse regering.

In plaats van aan de bestendige deputatie wordt nu wel de bevoegdheid tot voorafgaande adviesverlening toegekend aan de gemeenteraad. Omdat de gemeenteraad de oorspronkelijke statuten heeft vastgesteld, is zijn advies over elke wijziging daaraan immers evidenter.

Verder wordt in artikel 27quater tot en met 27septies het toezicht op alle andere beslissingen van de raden van bestuur van de autonome gemeentebedrijven opgenomen. In feite zijn deze artikelen een overname van het oorspronkelijke artikel 33bis tot en met 33quinquies.

Artikel 14

Artikel 14 voegt een nieuw hoofdstuk IVbis in het decreet van 28 april 1993 in onder de titel 'Eengemeentezones en meergemeentezones, ingesteld door de wet van 7 december 1998 tot organisatie van een geïntegreerde politiedienst, gestructureerd op twee niveaus'. Met dit hoofdstuk wordt het toezicht geregeld op de lokale politie, zoals die hervormd is door de genoemde Politiewet. Er werd gekozen voor de centralisering van het volledige toezicht op de lokale politie binnen één hoofdstuk wegens de gebruiksvriendelijkheid ten behoeve van de politiezones.

Het nieuwe hoofdstuk bevat twee afdelingen, namelijk een afdeling 1 die de algemene bepalingen vaststelt en bestaat uit drie nieuwe artikelen, namelijk 27octies tot 27decies, en een afdeling 2 die de toezichtregeling vaststelt ten aanzien van de zonebesluiten betreffende de formaties van de politiekorpsen. Die afdeling bevat twee nieuwe artikelen, namelijk 27undecies en 27duodecies.

In artikel 27octies wordt het algemene principe inzake het toezicht op de lokale politie vastgesteld. Dat komt erop neer dat, zoals bepaald in § 1 van deze bepaling, het decreet van 28 april 1993 van overeenkomstige toepassing wordt op de zonebeslissingen inzake de lokale politie. In § 2 wordt aangegeven welke regelingen van het decreet van 28 april 1993 van die overeenkomstige toepassing uitgezonderd worden. Het gaat voornamelijk om regelingen waarvan de toepassing ten aanzien van de lokale politie niet wenselijk is of op juridische bezwaren stuit.

Artikel 27novies onderstreept het gevolg van het specifieke toezicht voor het gewestelijke toezicht. Dat komt erop neer dat, voorzover de zones en hun besluiten onderworpen zijn aan specifiek toezicht, de schending van de Politiewet en zijn uitvoeringsbesluiten door deze zones geen grond kan opleveren voor de gewestelijke toezichthoudende overheid om een toezichtmaatregel te nemen, met toepassing van het decreet van 28 april 1993. Artikel 27novies vermeldt ook expliciet de overheden van de eengemeentezones en meergemeentezones omdat die, door het specifieke toezicht bijvoorbeeld, onderworpen zijn aan het dwangtoezicht, dat dus verder reikt dan het toezicht op 'besluiten'.

Artikel 27decies bepaalt dat de zones 'gewestelijk toezicht' moeten vermelden op alle stukken die ze naar de gouverneur sturen in het kader van het decreet van 28 april 1993. Die verplichting, die ook geldt voor de gouverneur zelf in zijn contacten met de zones, wordt opgelegd om het gewestelijke toezicht op een ordelijke wijze te laten verlopen.

Afdeling 2 'Personeelsformaties van de lokale politie' houdt de nieuwe toezichtregeling in ten aanzien van de gemeenteraads- en politieraadsbesluiten over de formaties van het politiepersoneel. De toezichtregeling ten aanzien van de formaties van het gemeentepersoneel werd immers niet voldoende adequaat geacht voor het personeel van de lokale politie en werd dan ook niet van overeenkomstige toepassing verklaard.

Aangezien de zonebesluiten over de politieformaties door de Politiewet aan een specifiek toezicht onderworpen werden, is uiteraard duidelijk dat het gewestelijke toezicht op die besluiten uitgeoefend moet worden binnen de grenzen van het gewestelijke toezicht, zoals aangegeven in afdeling 1. Concreet betekent dat dat als de formaties van de lokale politie niet aan de federale minimumnormen inzake personeel beantwoorden ze enkel door het specifieke toezicht bestraft kunnen worden.

In de eerste plaats legt artikel 27undecies van deze afdeling 2, zowel aan de eengemeentezones als aan de meergemeentezones, de verplichting op om, binnen twintig dagen, de besluiten inzake de personeelsformaties van de diverse bij de wet vastgelegde categorieën personeel van de lokale politie, te bezorgen aan de gouverneur en de Vlaamse regering.

Artikel 27duodecies onderwerpt die besluiten aan het algemene toezicht in die zin dat de gouverneur ze altijd kan schorsen en de Vlaamse regering ze altijd kan vernietigen als ze strijdig zijn met de wet of het algemeen belang. Daarnaast beschrijft deze bepaling de drie gevallen waarin de gouverneur respectievelijk de Vlaamse regering verplicht is tot schorsing respectievelijk vernietiging over te gaan. Die drie gevallen gelden ook als verplichte schorsings- en vernietigingsgrond met betrekking tot de formatiebesluiten voor het gewone gemeentepersoneel. Het vierde geval kon uiteraard niet overgenomen worden omdat er op gewestelijk niveau geen sectorale akkoorden meer worden gesloten met bepalingen die verplicht van toepassing zijn op de eenheidspolitie.

Naar analogie van de toezichtregeling op de formatiebesluiten van het gemeentepersoneel wordt ook hier aan de gemeenteraad en politieraad de mogelijkheid gegeven om na schorsing ofwel het geschorste besluit in te trekken, te handhaven of aan te passen. De toezichttermijn werd eveneens vastgesteld op vijftig dagen.

Artikel 15

Met de bepaling van artikel 15 worden de twee opschriften, met name afdeling 1. 'Besluiten van de gemeenteraad, van het college van burgemeester en schepenen, en van de burgemeester' en afdeling 2 'Besluiten van de raad van bestuur van het autonome gemeentebedrijf' geschrapt uit hoofdstuk V 'Algemeen administratief toezicht'. Die laatste schrapping hangt samen met de overplaatsing van de bepalingen van deze afdeling (artikelen 33bis tot en met 33quinquies) naar hoofdstuk IV (zie artikel 11).

De schrapping van het opschrift afdeling 1 'besluiten van de gemeenteraad, het college van burgemeester en schepenen, en de burgemeester' uit hoofdstuk V is uiteraard het logische gevolg van het verdwijnen van afdeling 2 uit dit hoofdstuk. Deze schrapping heeft ook een omvattender betekenis : door het verdwijnen van dit opschrift wordt het algemene administratief toezicht, dat in dit hoofdstuk V is geregeld, immers niet meer beperkt tot de besluiten van de gemeenteorganen die in het opschrift van die afdeling zijn opgesomd, maar wordt hoofdstuk V opnieuw, zoals vroeger (vóór de invoeging van deze afdeling 1 door het decreet van 17 maart 1998) opengesteld voor een ruimere toepassing, namelijk op besluiten van alle ''gemeenteoverheden'. Zoals blijkt uit de rechtspraak van het Arbitragehof (cfr. het arrest inzake de PWA's) en uit adviezen van de Raad van State (over onder meer de autonome gemeentebedrijven en de meergemeentezones) ressorteren onder het begrip 'gemeenteoverheden' immers diverse gemeentelijke instellingen, waarvan de beslissingen niet genomen worden door de gemeenteraad, het college van burgemeester en schepenen, en de burgemeester. Het behoud van afdeling 1 zou de uitoefening van het administratief toezicht op beslissingen van dergelijke gemeentelijke instellingen enkel kunnen hinderen.

Artikel 16

Artikel 29 van het decreet van 28 april 1993 verplicht de gemeenten – ten behoeve van het algemene administratief toezicht – een voor eensluidend verklaard afschrift aan de gouverneur toe te sturen van die besluiten die in deze bepaling worden opgesomd. Het zijn besluiten waarvoor een meer systematisch toezicht wenselijk is. Met artikel 16 worden aan deze bepaling twee types gemeentebesluiten toegevoegd, namelijk de gemeenteraadsbesluiten tot vaststelling van de dotaties aan de politiezone, die een nieuw soort beslissingen zijn, gecreëerd door de Politiewet, en de gemeenteraadsbesluiten inzake de schuldherschikkingen, waarop het goedkeuringtoezicht door artikel 8 werd opgeheven. Door toevoeging van deze twee soorten van gemeenteraadsbesluiten aan artikel 29 zullen ook die besluiten aan een, meer systematisch, algemeen toezicht onderworpen worden.

Artikel 17

Artikel 17 wijzigt artikel 30 van het decreet van 28 april 1993 op twee punten. Eerst worden in § 1 de woorden 'in deze afdeling' geschrapt. Dat is het logische gevolg van het verdwijnen van de indeling van hoofdstuk V in afdelingen (zie artikel 15). Vervolgens wordt een nieuwe paragraaf 5bis ingevoegd om duidelijk te stellen dat het algemene toezicht dat op de gemeenteraadsbesluiten betreffende de dotaties aan de politiezone uitgeoefend kan worden (cfr. het nieuwe punt 3 van artikel 29), zich niet uitstrekt tot de controle op de naleving van de Politiewet en zijn uitvoeringsbesluiten, omdat die gemeenteraadsbesluiten door de Politiewet onderworpen werden aan een specifiek toezicht.

Artikel 18

Zie toelichting bij artikel 5.

Artikel 19

Artikel 19 voert een nieuw artikel 33bis in, waarin de bovenvermelde klachtenprocedure geregeld wordt. De procedure in vijf fasen is van toepassing, zowel op de besluiten van de gemeenteoverheid waarvan geen afschrift naar de gouverneur moet worden gestuurd als op die besluiten waarvan wel een afschrift naar de gouverneur moet worden gestuurd.

Artikel 20

Artikel 20 heft het oorspronkelijke artikel 33ter tot 33quinquies op, omdat die artikelen herschreven werden als artikel 27quater tot 27septies (zie artikel 13).

Artikel 21

In artikel 21 worden die artikelen van de Nieuwe Gemeentewet opgeheven waarin nog het administratief toezicht wordt geregeld op de Randgemeenten en de gemeente Voeren, waarvoor nu het Vlaamse Gewest bevoegd is. Het zijn uiteraard niet die regelingen die door de bijzondere wet van 13 juli 2001 niet geregionaliseerd zijn.

Dit artikel moest een onderscheid maken tussen regelingen die alleen konden opgeheven worden voor de Randgemeenten en regelingen die zowel voor de Randgemeenten als de gemeente Voeren, met toepassing van artikel 7 van de genoemde bijzondere wet, opgeheven konden worden.

Artikel 22

Artikel 22 is de gebruikelijke overgangsbepaling bij de invoering van nieuwe regelgeving : de beslissingen die vóór de inwerkingtreding van de nieuwe toezichtregeling zijn genomen, blijven ressorteren onder de regeling die van toepassing was op het ogenblik dat die beslissingen werden genomen.

Gilbert VAN BAELEN

Cis SCHEPENS

Dany VANDENBOSSCHE

Dirk HOLEMANS

Dirk DE COCK

VOORSTEL VAN DECREET

Artikel 1

Dit decreet regelt een gewestaangelegenheid.

Artikel 2

Artikel 2 van het decreet van 28 april 1993 houdende regeling, voor het Vlaamse Gewest, van het administratief toezicht op de gemeenten wordt vervangen door wat volgt :

"Artikel 2

Dit decreet is van toepassing op alle gemeenten van het Vlaamse Gewest.

Op de gemeenten, opgesomd in artikel 7 van de wetten op het gebruik van talen in bestuurszaken, gecoördineerd op 18 juli 1966, en op de gemeente Voeren, is dit decreet van toepassing, onverminderd de regelingen, bepaald in artikel 7, § 1, eerste en derde lid van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen.".

Artikel 3

Artikel 5 van hetzelfde decreet wordt vervangen door wat volgt :

"Artikel 5

De besluiten van de gemeenteraad tot vaststelling van de formatie van het statutaire gemeentepersoneel, en de wijzigingen aan die personeelsformatie, worden, binnen een termijn van twintig dagen die ingaat op de dag nadat ze zijn genomen, naar de Vlaamse regering en naar de gouverneur verstuurd.

De besluiten van de gemeenteraad betreffende de vaststelling of wijziging van het inzetten van contractueel personeel worden eveneens, binnen een termijn van twintig dagen die ingaat op de dag nadat ze zijn genomen, naar de Vlaamse regering en naar de gouverneur verstuurd.

Onder personeelsformatie wordt de opsomming van de graden en de vaststelling van het aantal volen deeltijdse betrekkingen per graad verstaan.".

Artikel 4

Artikel 6 van hetzelfde decreet wordt vervangen door wat volgt :

"Artikel 6

§ 1. De toezichthoudende overheid is bevoegd om, bij gemotiveerd besluit, en binnen een termijn van vijftig dagen, die ingaat op de dag nadat de gouverneur ze ontvangen heeft, de besluiten inzake de personeelsformaties en het inzetten van contractueel gemeentepersoneel, bedoeld in artikel 5, te schorsen of rechtstreeks te vernietigen wegens schending van de wet of strijdigheid met het algemeen belang. Bovendien schorst de gouverneur, binnen diezelfde termijn, de uitvoering van de bedoelde besluiten in de volgende gevallen :

1° als een dergelijk besluit wordt ingediend zonder dat de noodzaak daartoe voldoende wordt verantwoord op basis van een personeelsbehoeftenstudie. Die personeelsbehoeftenstudie bevat in ieder geval de volgende elementen :

a) de motivering en de verklaring van de beoogde wijzigingen aan het personeelsbestand waarbij onder meer de beleidsvisie of de opties van het bestuur op herkenbare wijze worden verwoord ;

b) de functiebeschrijvingen die de functies onderbrengen in een bepaald niveau en op een bepaalde plaats binnen de organisatie en die een nauwkeurige weergave bevatten van de taakinhoud en het profiel van een functie ;

c) de prestatiegegevens in de vorm van kwantitatieve en beschrijvende informatie die betekenisvol is voor de personeelsbehoefte en die betrekking heeft op het dienstverleningspakket en het niveau van de dienstverlening, het kwaliteitsniveau van de dienstverlening, de organisatieopvatting bij de dienstverlening en het taakvolume.

2° als een dergelijk besluit wordt ingediend zonder algemeen organogram, of, als de omvang van de organisatie dat noodzakelijk maakt, zonder

deelorganogrammen per departement, afdeling en/of dienst.

3° als een dergelijk besluit wordt ingediend zonder dat de financiële haalbaarheid wordt aangetoond op basis van een nauwkeurige berekening van de maximale financiële gevolgen van de beslissing en van de wijze waarop het evenwicht van de begroting en van het bijbehorende meerjarige financiële beleidsplan behouden kan blijven.

4° als een dergelijk besluit personeelsfuncties bevat die de sectorale akkoorden schenden die in de bevoegde onderhandelingscomités werden gesloten**.**

In afwijking van het eerste lid, kan de gouverneur, als de redenen die aanleiding geven tot een schorsing beperkt zijn tot een of meer welbepaalde functies, de schorsing beperken tot één of meer artikelen of onderdelen van het voorliggende besluit, op voorwaarde dat het niet-geschorste deel van het voorliggende besluit nog op verantwoorde en samenhangende wijze kan worden uitgevoerd.

§ 2. De gouverneur verstuurt zijn schorsingsbesluit naar de overheid in kwestie uiterlijk op de laatste dag van de termijn, bedoeld in § 1, eerste lid. Hij verstuurt dezelfde dag een afschrift van zijn schorsingsbesluit naar de Vlaamse regering.

§ 3. De gemeenteraad waarvan een besluit in zijn uitvoering werd geschorst, kan het geschorste besluit intrekken en geeft daarvan kennis aan de gouverneur.

De gemeenteraad kan een geschorst besluit gemotiveerd rechtvaardigen of aanpassen binnen een termijn van honderd dagen, die ingaat op de dag nadat het schorsingsbesluit van de gouverneur verstuurd werd naar het bestuur. De gemeenteraad stuurt dit besluit, op straffe van nietigheid van het geschorste besluit, uiterlijk op de laatste dag van die termijn naar de Vlaamse regering. Een afschrift wordt naar de gouverneur gestuurd.

§ 4. De Vlaamse regering is bevoegd om de besluiten, bedoeld in artikel 5 te vernietigen wegens schending van de wet of strijdigheid met het algemeen belang. Bovendien vernietigt de Vlaamse regering de besluiten, bedoeld in artikel 5 in de volgende gevallen :

1° als een dergelijk besluit wordt ingediend zonder dat de noodzaak daartoe voldoende wordt verantwoord op basis van een personeelsbehoeftenstudie. Die personeelsbehoeftenstudie bevat in ieder geval de volgende elementen :

a) de motivering en de verklaring van de beoogde wijzigingen aan het personeelsbestand waarin onder meer de beleidsvisie of de opties van het bestuur op herkenbare wijze worden verwoord ;

b) de functiebeschrijvingen, die de functies onderbrengen in een bepaald niveau en op een bepaalde plaats binnen de organisatie en die een nauwkeurige weergave omvatten van de taakinhoud en het profiel van een functie ;

c) de prestatiegegevens in de vorm van kwantitatieve en beschrijvende informatie die betekenisvol is voor de personeelsbehoefte en die betrekking heeft op het dienstverleningspakket en het niveau van de dienstverlening, het kwaliteitsniveau van de dienstverlening, de organisatieopvatting bij de dienstverlening en het taakvolume ;

2° als een dergelijk besluit wordt ingediend zonder algemeen organogram, of, als de omvang van de organisatie dit noodzakelijk maakt, zonder deelorganogrammen per departement, afdeling en/of dienst ;

3° als een dergelijk besluit wordt ingediend zonder dat de financiële haalbaarheid wordt aangetoond op basis van de nauwkeurige berekening van de maximale financiële gevolgen van de beslissing en van de wijze waarop het evenwicht van de begroting en van het bijbehorende meerjarige financiële beleidsplan behouden kan blijven ;

4° als een dergelijk besluit personeelsfuncties bevat die de sectorale akkoorden schenden die in de bevoegde onderhandelingscomités werden gesloten.

In afwijking van het eerste lid, kan de Vlaamse regering, als de redenen die aanleiding geven tot een vernietiging beperkt zijn tot een of meer welbepaalde functies, de vernietiging beperken tot één of meer artikelen of onderdelen van het voorliggende besluit, op voorwaarde dat het niet-vernietigde deel van het voorliggende besluit nog op verantwoorde en samenhangende wijze kan worden uitgevoerd.

§ 5. De Vlaamse regering neemt haar vernietigingsbesluit binnen een termijn van vijftig dagen, die ingaat op de dag nadat ze het besluit van de gemeen-

teraad tot rechtvaardiging of aanpassing van het geschorste besluit ontvangen heeft en verstuurt dit vernietigingsbesluit naar de gemeenteoverheid uiterlijk op de laatste dag van die termijn. Ze stuurt dezelfde dag een afschrift van haar besluit ter kennisgeving aan de gouverneur.

Als de Vlaamse regering de termijn voor vernietiging laat verstrijken, is de schorsing ambtshalve opgeheven en kan het betreffende besluit van de gemeenteraad niet meer vernietigd worden**.**

§ 6. Bij een rechtstreekse vernietiging in de besluiten, bedoeld in § 4, neemt de Vlaamse regering haar besluit binnen een termijn van vijftig dagen, die ingaat op de dag nadat de gouverneur het gemeenteraadsbesluit, bedoeld in artikel 5, ontvangen heeft. Ze verstuurt dit besluit naar de gemeenteoverheid uiterlijk op de laatste dag van die termijn. Ze stuurt dezelfde dag een afschrift van haar besluit ter kennisgeving aan de gouverneur.”.

Artikel 5

In artikel 8, § 1, van hetzelfde decreet worden de woorden ‘bij het provinciaal gouvernement’ vervangen door de woorden ‘bij de gouverneur’.

Artikel 6

In artikel 14, § 1, tweede lid, van hetzelfde decreet worden de woorden 'op het provinciaal gouvernement' vervangen door de woorden 'bij de gouverneur'.

Artikel 7

In artikel 16, eerste lid, van hetzelfde decreet worden de woorden 'bij het provinciaal gouvernement' vervangen door de woorden 'bij de gouverneur'.

Artikel 8

In hoofdstuk III van hetzelfde decreet wordt afdeling 5 – Schuldherschikking, bestaande uit artikel 22, opgeheven.

Artikel 9

In artikel 22ter, § 3, tweede lid, van hetzelfde decreet worden de woorden 'bij het provinciaal gouvernement' vervangen door de woorden 'bij de gouverneur'.

Artikel 10

In hoofdstuk IV van hetzelfde decreet, gewijzigd door het decreet van 17 maart 1998, wordt artikel 23 tot en met 27bis ondergebracht in afdeling 1 met als opschrift :

“AFDELING 1

De organisatie van de gemeentebedrijven
en de autonome gemeentebedrijven”.

Artikel 11

In artikel 23 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 17 maart 1998, worden de volgende wijzigingen aangebracht :

1° het eerste lid wordt vervangen door wat volgt :

“Van de besluiten van de gemeenteraad waarbij gemeentelijke inrichtingen en diensten worden georganiseerd als gemeentebedrijf wordt een voor eensluidend verklaard afschrift naar de provinciegouverneur gestuurd, overeenkomstig de bepalingen van artikel 29. De bepalingen van artikel 30 en 33 zijn op die besluiten van toepassing.” ;

2° het tweede en het derde lid worden opgeheven.

Artikel 12

Artikel 27bis, ingevoegd door het decreet van 17 maart 1998, wordt vervangen door wat volgt :

“Artikel 27bis

De besluiten van de gemeenteraad waarbij autonome gemeentebedrijven worden opgericht en hun statuten worden vastgesteld, worden binnen een

termijn van twintig dagen, die ingaat op de dag nadat ze zijn genomen, ter goedkeuring naar de Vlaamse regering verstuurd.

De Vlaamse regering spreekt zich over de goedkeuring uit binnen een termijn van honderd dagen, die ingaat op de dag nadat ze de besluiten, bedoeld in het eerste lid, ontvangen heeft. Als binnen die termijn geen beslissing naar de gemeenteoverheid is verstuurd, wordt de Vlaamse regering geacht haar goedkeuring te hebben verleend.".

Artikel 13

In hoofdstuk IV van hetzelfde decreet, ingevoegd door het decreet van 17 maart 1998, wordt een afdeling 2, bestaande uit de artikelen 27ter tot en met 27septies, ingevoegd, die luidt als volgt :

"AFDELING 2

Toezicht op de besluiten van de raad van bestuur van het autonome gemeentebedrijf.

Artikel 27ter

§ 1. De besluiten van de raad van bestuur van het autonome gemeentebedrijf tot wijziging van de statuten en van de bijlagen die er integraal deel van uitmaken, worden binnen een termijn van twintig dagen, die ingaat op de dag nadat ze genomen zijn, naar het college van burgemeester en schepenen verstuurd met het oog op advies van de gemeenteraad.

Ze worden op dezelfde dag ter goedkeuring naar de Vlaamse regering verstuurd.

§ 2. Als de gemeenteraad zijn advies niet binnen een termijn van vijftig dagen naar de Vlaamse regering stuurt, wordt de gemeenteraad geacht een gunstig advies te hebben uitgebracht.

De termijn van vijftig dagen gaat in op de dag nadat het college van burgemeester en schepenen de besluiten van de raad van bestuur van het autonome gemeentebedrijf, bedoeld in § 1, ontvangen heeft.

§ 3. De Vlaamse regering spreekt zich over de goedkeuring van de statutenwijziging uit binnen een termijn van honderd dagen, die ingaat op de dag nadat ze de besluiten, bedoeld in § 1, ontvangen heeft.

Als ze binnen die termijn geen beslissing naar de gemeenteoverheid heeft verstuurd, wordt de Vlaamse regering geacht haar goedkeuring te hebben verleend."

Artikel 27quater

Van de besluiten van de raad van bestuur van het autonome gemeentebedrijf wordt, onmiddellijk nadat ze genomen zijn, een lijst met een beknopte omschrijving van de daarin geregelde aangelegenheden naar de regering verstuurd.

Artikel 27quinquies

De Vlaamse regering kan, bij gemotiveerd besluit, een besluit vernietigen waarin de raad van bestuur van een autonoom gemeentebedrijf de wet schendt of het algemeen belang schaadt.

De besluiten bedoeld in het eerste lid kunnen niet meer door de Vlaamse regering vernietigd worden als ze haar beslissing niet heeft genomen en aan het autonome gemeentebedrijf heeft bezorgd binnen een termijn van vijftien dagen, die ingaat op de dag nadat de lijst is verstuurd, bedoeld in artikel 27quater.

De Vlaamse regering kan die termijn stuiten door een aangetekende brief via de post te sturen waarin de Vlaamse regering het dossier betreffende een bepaald besluit bij het autonome gemeentebedrijf opvraagt.

Een besluit, opgevraagd door de regering kan niet meer door de regering vernietigd worden als de termijn van dertig dagen verstreken is, waarbinnen de regering haar besluit naar het autonome gemeentebedrijf moet versturen. Die termijn gaat in op de dag nadat ze het dossier, via een aangetekende brief of tegen ontvangstbewijs afgegeven, ontvangen heeft.

Artikel 27sexies

Onverminderd haar rechtstreekse vernietigingbevoegdheid, kan de Vlaamse regering bij gemotiveerd besluit binnen de termijnen, bepaald in arti-

kel 27quinquies, tweede en vierde lid, de uitvoering schorsen van het besluit, waarin de raad van bestuur van een autonoom gemeentebedrijf de wet schendt of het algemeen belang schaadt.

De raad van bestuur van een autonoom gemeentebedrijf kan het geschorste besluit intrekken en geeft daarvan kennis aan de regering.

De raad van bestuur van een autonoom gemeentebedrijf kan een geschorst besluit gemotiveerd rechtvaardigen binnen een termijn van vijftig dagen, die ingaat op de dag nadat de Vlaamse regering het schorsingsbesluit naar het autonome gemeentebedrijf gestuurd heeft. De raad stuurt dit rechtvaardigingsbesluit, op straffe van nietigheid van het geschorste besluit, uiterlijk op de laatste dag van die termijn naar de Vlaamse regering.

Bij een rechtvaardiging kan de Vlaamse regering bij gemotiveerd besluit het geschorste besluit waarin de raad van bestuur van het autonome gemeentebedrijf de wet schendt of het algemeen belang schaadt, vernietigen binnen een termijn van dertig dagen. Die termijn gaat in op de dag nadat ze het rechtvaardigingsbesluit ontvangen heeft.

Het vernietigingsbesluit wordt uiterlijk op de laatste dag van die termijn van dertig dagen naar het autonome gemeentebedrijf verstuurd. Indien de Vlaamse regering de termijn voor vernietiging laat verstrijken, is de schorsing ambtshalve opgeheven.

Artikel 27septies

Voor de toepassing van artikel 27quinquies en 27sexies gelden als strijdig met het algemeen belang, de besluiten die strijdig zijn met de beginselen van een behoorlijk en goed bestuur of die strijdig zijn met het algemene beleid of met de belangen van de hogere overheid.”.

Artikel 14

In hetzelfde decreet wordt een hoofdstuk IVbis, bestaande uit de artikelen 27octies tot en met artikel 27duodecies, ingevoegd, dat luidt als volgt :

“HOOFDSTUK IVbis

Eengemeentezones en meergemeentezones, ingesteld door de wet van 7 december 1998 tot organisatie van een geïntegreerde politiedienst, gestructureerd op twee niveaus.

AFDELING 1

Algemene bepalingen

Artikel 27octies

§ 1. Met uitzondering van de bepalingen in § 2, zijn de bepalingen van dit decreet van overeenkomstige toepassing op de overheden van de eengemeentezones en de meergemeentezones en op de besluiten die door hen worden genomen inzake de lokale politie. In die bepalingen worden, wat de meergemeentezones betreft, de volgende woorden gelezen als volgt :

1° ‘gemeenteraad’ als ‘politieraad’ ;

2° ‘college van burgemeester en schepenen’ als ‘politiecollege’ ;

3° ‘burgemeester’ als ‘voorzitter’ ;

4° ‘gemeenteoverheid’, ‘gemeenteoverheden’ en ‘gemeentelijke overheidspersonen’ als ‘overheid van de meergemeentezone’, ‘overheden van de meergemeentezone’ of overheidspersonen van de meergemeentezones’.

Voor de toepassing van dit hoofdstuk is ‘gemeenteontvanger’ in dit decreet te lezen als ‘bijzondere rekenplichtige’.

§ 2. Artikel 7, tweede lid en artikel 8, § 1, 1°, voorzover ze betrekking hebben op het meerjarige financiële beleidsplan, hoofdstuk II, IIIbis en IV van dit decreet en artikel 29, eerste lid, 1 en 2, voorzover ze betrekking hebben op de belastingen, alsook het laatste lid van die bepaling, zijn niet van toepassing op de beslissingen van de overheden van de eengemeentezones en de meergemeentezones.

Artikel 27novies

Voorzover de overheden van de eengemeentezones en de meergemeentezones hun besluiten en handelingen, met toepassing van hoofdstuk V van de wet van 7 december 1998 tot organisatie van een geïntegreerde politiedienst, gestructureerd op twee niveaus, onderworpen zijn aan een specifiek toezicht, kan tegen die overheden, hun besluiten en handelingen, geen enkele toezichtmaatregel, bedoeld in hoofdstuk IVbis van dit decreet worden genomen op grond van de schending van een bepaling, vervat in of genomen krachtens deze wet.

Artikel 27decies

De eengemeentezones en de meergemeentezones vermelden bij de toezending van beslissingen, documenten, stukken en briefwisseling aan de gouverneur, naar gelang van het geval, 'Eengemeentezone ... (naam van de zone) – Gewestelijk toezicht' of 'Meergemeentezone ... (naam zone) – Gewestelijk toezicht'.

Ook de gouverneur brengt de vermelding 'Gewestelijk toezicht' aan bij elke opvraging of toezending van besluiten, en in zijn briefwisseling met de eengemeentezones en de meergemeentezones.

AFDELING 2

Personeelsformaties van de politiezones

Artikel 27undecies

De besluiten van de gemeenteraad voor de eengemeentezones en van de politieraad voor de meergemeentezones betreffende de vaststelling van de formatie van het statutaire operationele en van het statutaire of contractuele administratieve en logistieke politiepersoneel, en de besluiten betreffende de wijzigingen van die personeelsformaties, worden binnen een termijn van twintig dagen, die ingaat op de dag nadat ze genomen zijn, naar de Vlaamse regering en naar de gouverneur verstuurd.

Onder personeelsformatie wordt de opsomming van de graden en de vaststelling van het aantal volen deeltijdse betrekkingen per graad verstaan.

Artikel 27duodecies

§ 1. De toezichthoudende overheid heeft de bevoegdheid om, bij gemotiveerd besluit, en binnen een termijn van vijftig dagen, die ingaat op de dag nadat de gouverneur ze ontvangen heeft, de besluiten de besluiten tot vaststelling of wijziging van de personeelsformatie van het politiepersoneel, bedoeld in artikel 27undecies, te schorsen of rechtstreeks te vernietigen wegens schending van de wet, binnen de grenzen van artikel 27novies, of wegens strijdigheid met het algemeen belang. Bovendien schorst de gouverneur, binnen diezelfde termijn, de uitvoering van de bedoelde besluiten in de volgende gevallen :

1° als een dergelijk besluit wordt ingediend zonder dat de noodzaak ervan voldoende verantwoord wordt op basis van een personeelsbehoeftenstudie. Die personeelsbehoeftenstudie moet in ieder geval de volgende elementen bevatten :

a) de motivering en de verklaring van de beoogde wijzigingen aan het personeelsbestand, waarbij onder meer de beleidsvisie of de opties van het bestuur op herkenbare wijze worden verwoord ;

b) de functiebeschrijvingen, die de functies onderbrengen in een bepaald niveau en op een bepaalde plaats binnen de organisatie en die een nauwkeurige weergave bevatten van de taakinhoud en het profiel van een functie ;

c) de prestatiegegevens in de vorm van kwantitatieve en beschrijvende informatie die betekenisvol is voor de personeelsbehoefte en die betrekking heeft op het dienstverleningspakket en het niveau van de dienstverlening, het kwaliteitsniveau van dienstverlening, de organisatieopvatting bij de dienstverlening en het taakvolume ;

2° als een dergelijk besluit wordt ingediend zonder algemeen organogram, of, als de omvang van de organisatie dit noodzakelijk maakt, zonder deelorganogrammen per departement, afdeling en/of dienst ;

3° als een dergelijk besluit wordt ingediend zonder dat de financiële haalbaarheid wordt aangetoond op basis van de nauwkeurige berekening van de maximale financiële gevolgen van de beslissing en van de wijze waarop het evenwicht van de begroting behouden kan blijven.

In afwijking van het eerste lid, kan de gouverneur, als de redenen die aanleiding geven tot een schorsing, beperkt zijn tot een of meer welbepaalde functies, de schorsing beperken tot één of meer artikelen of onderdelen van het voorliggende besluit, op voorwaarde dat het niet-geschorste deel van het voorliggende besluit nog op verantwoorde en samenhangende wijze kan worden uitgevoerd.

§ 2. De gouverneur verstuurt zijn schorsingsbesluit naar de betrokken overheid uiterlijk op de laatste dag van de termijn, bedoeld in § 1, eerste lid. Hij verstuurt dezelfde dag een afschrift van zijn besluit naar de Vlaamse regering.

§ 3. De gemeenteraad of politieraad waarvan een besluit in zijn uitvoering werd geschorst kan het geschorste besluit intrekken en geeft daarvan kennis aan de gouverneur.

De gemeenteraad of de politieraad kan een geschorst besluit gemotiveerd rechtvaardigen of aanpassen binnen een termijn van honderd dagen. Die termijn gaat in op de dag nadat de gouverneur het schorsingsbesluit naar het bestuur gestuurd heeft. De gemeenteraad of de politieraad stuurt dit besluit, op straffe van nietigheid van het geschorste besluit, uiterlijk de laatste dag van die termijn naar de regering. Een afschrift wordt naar de gouverneur gestuurd.

§ 4. Onverminderd haar bevoegdheid tot vernietiging wegens schending van de wet, binnen de grenzen van artikel 27novies, of strijdigheid met het algemeen belang, vernietigt de Vlaamse regering de besluiten, bedoeld in artikel 27undecies in de volgende gevallen :

1° als een dergelijk besluit wordt ingediend zonder dat de noodzaak daartoe voldoende wordt verantwoord op basis van een personeelsbehoeftenstudie. Die personeelsbehoeftenstudie moet in ieder geval de volgende elementen bevatten :

a) de motivering en de verklaring van de beoogde wijzigingen aan het personeelsbestand waarin onder meer de beleidsvisie of de opties van het bestuur op herkenbare wijze worden verwoord ;

b) de functiebeschrijvingen, die de functies onderbrengen in een bepaald niveau en op een bepaalde plaats binnen de organisatie en die een nauwkeurige weergave bevatten van de taakinhoud en het profiel van een functie ;

c) de prestatiegegevens in de vorm van kwantitatieve en beschrijvende informatie die betekenisvol is voor de personeelsbehoefte en die betrekking heeft op het dienstverleningspakket en het niveau van de dienstverlening, het kwaliteitsniveau van dienstverlening, de organisatieopvatting bij de dienstverlening en het taakvolume ;

2° als een dergelijk besluit wordt ingediend zonder algemeen organogram, of, als de omvang van de organisatie dit noodzakelijk maakt, zonder deelorganogrammen per departement, afdeling en/of dienst ;

3° als een dergelijk besluit wordt ingediend zonder dat de financiële haalbaarheid wordt aangetoond op basis van een nauwkeurige berekening van de maximale financiële gevolgen en van de wijze waarop het evenwicht van de begroting behouden kan blijven.

In afwijking van het eerste lid, kan de Vlaamse regering, als de redenen die aanleiding geven tot een vernietiging beperkt zijn tot een of meer welbepaalde functies, de vernietiging beperken tot één of meer artikelen of onderdelen van het voorliggende besluit, op voorwaarde dat het niet-vernietigde deel van het voorliggende besluit nog op verantwoorde en samenhangende wijze kan worden uitgevoerd.

§ 5. De Vlaamse regering neemt een vernietigingsbesluit binnen een termijn van vijftig dagen, die ingaat op de dag nadat ze het besluit van de gemeenteraad of van de politieraad tot rechtvaardiging of aanpassing van het geschorste besluit ontvangen heeft. Ze verstuurt dit vernietigingsbesluit naar de overheid in kwestie uiterlijk op de laatste dag van die termijn. Ze stuurt dezelfde dag een afschrift van haar besluit ter kennisgeving aan de gouverneur.

Als de regering de termijn voor vernietiging laat verstrijken, is de schorsing ambtshalve opgeheven en kan het betreffende besluit van de gemeenteraad en politieraad niet langer vernietigd worden.

§ 6. Bij een rechtstreekse vernietiging van de besluiten bedoeld in § 4 neemt de Vlaamse regering haar besluit binnen een termijn van vijftig dagen, die ingaat op de dag nadat de gouverneur het besluit van de gemeenteraad of politieraad, bedoeld in artikel 27undecies ontvangen heeft. Ze verstuurt dit besluit naar de zoneoverheid in kwestie uiterlijk op de laatste dag van die termijn. Ze stuurt dezelf-

de dag een afschrift van haar besluit ter kennisgeving aan de gouverneur.”.

Artikel 15

In hoofdstuk V van hetzelfde decreet wordt het opschrift “Afdeling 1. Besluiten van de gemeenteraad, van het college van burgemeester en schepenen en van de burgemeester”, ingevoegd door het decreet van 17 maart 1998, en het opschrift “Afdeling 2. Besluiten van de raad van bestuur van het autonome gemeentebedrijf”, ingevoegd door hetzelfde decreet van 17 maart 1998, geschrapt.

Artikel 16

In artikel 29, eerste lid, van hetzelfde decreet, worden 3 en 4, opgeheven door het decreet van 13 april 1999, opnieuw opgenomen in de volgende lezing :

“3. de besluiten van de gemeenteraad houdende vaststelling van de gemeentelijke dotatie aan de politiezone ;

4. de besluiten van de gemeenteraad waardoor de financiële lasten van de opgenomen leningen worden herschikt ;”.

Artikel 17

In artikel 30 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij de decreten van 4 mei 1994, 17 maart 1998 en 13 april 1999 worden de volgende wijzigingen aangebracht :

1° in § 1, eerste zin, worden de woorden “bedoeld in deze afdeling” geschrapt ;

2° er wordt een § 5bis ingevoegd, die luidt als volgt : “§ 5bis. Voor de toepassing van dit artikel op de besluiten, bedoeld in artikel 29, eerste lid, 3., geldt niet als een schending van de wet, de schending van de bepalingen, vervat in en genomen krachtens de wet van 7 december 1998 tot organisatie van een geïntegreerde politiedienst, gestructureerd op twee niveaus.”.

Artikel 18

In artikel 33 van hetzelfde decreet worden de woorden 'bij het provinciaal gouvernement' vervangen door de woorden 'bij de gouverneur'.

Artikel 19

Artikel 33bis van hetzelfde decreet, ingevoegd door het decreet van 17 maart 1998, wordt vervangen door wat volgt :

“Artikel 33bis

In het geval dat een klacht wordt ingediend tegen een besluit van de gemeenteoverheid, brengt de toezichthoudende overheid bij wie de klacht is ingediend, de indiener van de klacht regelmatig op de hoogte van de behandeling van de klacht.

De toezichthoudende overheid brengt de indiener van de klacht via een gewone brief op de hoogte van :

1° de ontvangst van de klacht, binnen tien dagen nadat ze toegekomen is ;

2° het verzoek van de toezichthoudende overheid aan de gemeenteoverheid om het besluit of de inlichtingen, bedoeld in artikel 31, te bezorgen, binnen tien dagen na dat verzoek ;

3° het gemotiveerde besluit van de toezichthoudende overheid om het besluit van de gemeenteoverheid waartegen de klacht was ingediend niet te schorsen of te vernietigen, binnen tien dagen na het nemen van dit besluit of na het verstrijken van de termijn van dertig dagen, bedoeld in de artikelen 31 en 32 of van de termijn van vijftig dagen, bedoeld in artikel 33 ;

4° het gemotiveerde besluit van de toezichthoudende overheid waarbij het bestreden besluit van de gemeenteoverheid wordt geschorst of vernietigd, binnen tien dagen na het nemen van dit besluit ;

5° de stand van het dossier als de behandeling van de klacht verschillende weken of maanden in beslag neemt ; in dat geval informeert de toezichthoudende overheid de indiener van een klacht minstens om de drie maanden over de stand van zaken. Zodra de toezichthoudende overheid het onderzoek heeft afgerond, stuurt

ze haar definitieve antwoord aan de indiener van de klacht en geeft ze er ook kennis van aan de betrokken gemeenteoverheid.

De bepalingen van dit artikel zijn zowel van toepassing op de besluiten van de gemeenteoverheid, waarvan met toepassing van artikel 29 van dit decreet geen afschrift naar de provinciegouverneur gestuurd moet worden, als op de besluiten waarvan wel een afschrift naar de provinciegouverneur gestuurd moet worden.”.

Artikel 20

In hoofdstuk V van hetzelfde decreet worden de artikelen 33ter tot en met 33quinquies opgeheven.

Artikel 21

§ 1. In de Nieuwe Gemeentewet worden, voorzover ze betrekking hebben op de gemeenten, opgesomd in artikel 7 van de wetten op het gebruik van talen in bestuurszaken, gecoördineerd op 18 juli 1966, artikel 12, § 2, artikel 28, § 2, artikel 47, § 2, artikel 65, § 2, artikel 146, § 1, artikel 155, § 2, artikel 231, § 2 en § 3, artikel 235, § 1, eerste lid, § 2 en § 3, artikel 240, § 2, artikel 241, § 2, artikel 244, § 1, § 2 en § 3, artikel 249, § 2, artikel 254, artikel 258, § 2 en § 3, artikel 264, artikel 265, § 2 en artikel 266 opgeheven.

§ 2. In de Nieuwe Gemeentewet worden, voorzover ze betrekking hebben op de gemeenten, opgesomd in artikel 7 van de wetten op het gebruik van talen in bestuurszaken, gecoördineerd op 18 juli 1966 en de gemeente Voeren, artikel 24, § 2 en § 3, artikel 134, § 2, artikel 147, § 2, artikel 153, § 2 en § 3, artikel 231, § 2, artikel 246, artikel 248, § 3, artikel 251, artikel 256, § 2, artikel *257*, artikel 261 en artikel 271, § 2 opgeheven.

Artikel 22

De besluiten, genomen door de gemeenten, zoneoverheden en raden van bestuur van de autonome gemeentebedrijven, vóór de inwerkingtreding van dit decreet, blijven onderworpen aan de toezichtregelen die op dat tijdstip van kracht waren.

Gilbert VAN BAELEN
Cis SCHEPENS
Dany VANDENBOSSCHE
Dirk HOLEMANS
Dirk DE COCK